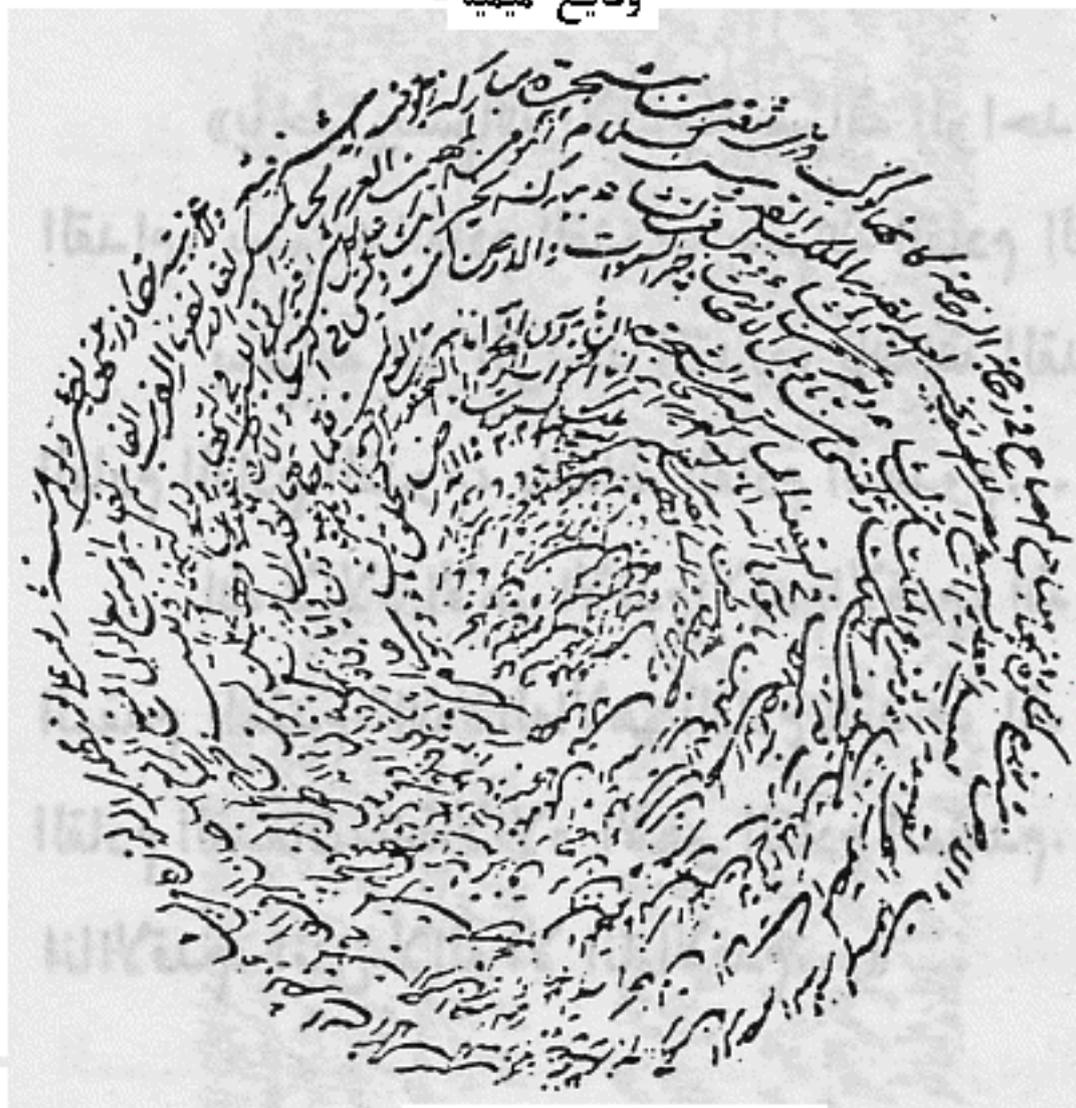

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي بمن علينا بظهور مظهر زانر و معدن صفاته
وانه هو الحق كاله الا هو العزيز المحبوب والحمد لله الذي جعلنا
من المصدقين به والمؤمنين المحبين لحضرت وانزه هو المحبوب
وانزه هو المعبود وانزه هو المسجود كاله الا هو المهيمن القيوم
وصلى الله على نطفة البيان وادلاء امره بالعرزة والجدال
چون بعضی از اخوان اعیان و احباء روحانی از این اسیر
عالم خاكدان فانی اضعف خلق الله واحقر عباد الله تراب
قدم اهل بیان اقل السادات محمد حسين ابن محمد هادي
الطباطبائي الزواره المتخلص بمجرب در ارض صاد خواصش
نورند كه وقایع شان نوران تالیف غا الكوجره حضرت حور در الايت
وقابل ندا نسته و لوجون حضرت عالیات و رفات مباركات
معظات حجاب والده و همشیره حجاب اول من امن ^{حضرت}
فاندر خراسانی كه سلطان منصور بن خطاب شده اند امور
و خواصش مورد نظر حضرت و سعی باهتمام زیار داشتند باینكه
این وقایع ضبط و ثبت شود لهذا آیت بی بصاعت هم در جلد
برآمده و بتالیف این وقایع پرداختم شاید بیركتان بزرگواران

محمدحسین مهجور زواره‌ای

باز تکثیر توسط

مرکز اسناد جنبش بایبه

www.babieh.com

Sayyid Muhammad Husayn "Mahjur" Zavarih-'i. *Vaqa'i`-i Mimiyyih.*

Persian MS (authored c. 1849). University of Michigan British Manuscript Project 749 (4), #1. East Lansing, Mi.: H-Bahai, 2001.

References: MacEoin, *Sources for Early Babi Doctrine and History*, pp. 161-162: "Probably the earliest surviving Babi history is the *Tarikh-i mimiyyih* (also known as the *Waqayi`-i mimiyya*) of Sayyid Muhammad Husayn ibn Muhammad Hadi Tabataba'i Zavara'i (Mahjur). This work consists mainly of an account of the Babi uprising in Mazandaran. It was written at the request of the mother and sister of Mulla Husayn Bushru'i, the join leader of the uprising. According to a date occurring in the narrative itself, it would seem to have been written in 1265/1849, shortly after the events it describes. The bulk of the narrative is taken up with an account related by Haji `Abd al-Majid Nishapuri, a survivor of the struggle. Shorter accounts are also recorded from two other survivors: Hajj Nasir Qazvini and Ustad Ja`far Banna Isfahani."

محفوظ از نادانی شوم و از توحه و شفا عتشان در مقام کبری
 از نادانی من بظهور الله جل و عز محفوظ عام و در ایمان خود
 جداوند ثابت عام و باعث بحایم شوند و صبی نمود
 بوقایح المیتة اللهم اغفر لی ولوالدی وجميع المؤمنین و
 المؤمنات من اهل البیان اللهم ثبت اقدامنا بالایمان بک
 بحببتک وعبدة اولیائک اللهم حفظنا من نار النفی فی يوم
 العیة الکبری و هو يوم ظهورک الکبری و بطونک العظمی
 لنا و ارحنا و ثبت اقدامنا و احفظنا بکرمک و احسانک
 برحمتک یا ارحم الراحمین از راوی محمود حمید حاجی عبد
 ابن حاجی محمد نسیا بوری که از جمله بقیة السیف مانند ران
 بد نیکنه روایت شده که عقی و مستور مانند که سبب حرکت
 کردن حضرت قائم جزاسان از جزاسان این بود که در
 هزار و دویست و شصت و یک از خدمت حضرت رب اعلی
 جزاسان رسالت شریف آوریدند و تبلیغ رسالت مفروض
 و مردم خدمت ایشان مشرف میشدند و بعضی که فریاد
 قلوب ایشان صاف بود بوز ایمان در او علاوه گشته و تصدق
 امر خالق اکبر می نمودند و بعضی دیگر که فطریقا ایشان معجز
 و ائمه و پیشان بودند و از زیارت و تک در حق جل و عز

نمی دیدند تکذیب امر حق را می نمودند در این سفر نیز ول احدلان
 در منزل جناب میرزا محمد محمد باقر ابن محمد مهدی القاسمی
 اخراسانی المشهور بقرنی نمودند در باکا خیلان تا امدت بدست
 سوال میکنند تا آنکه عریضه دیگری بسیار بکسوف بردند
 و خدمت حضرت رب اعلی شرف شدند و از خدمت رب اعلی
 مراجعت نمودند بخراسان و نیز در منزل جناب میرزا محمد باقر
 احدلان فرمودند در سنه ^{۱۲۶۲} هزار و دویست و شصت و دو و در دم
 نیز بخدمت از جناب مشرف می شدند تا آنکه در سنه ^{۱۲۶۳} هزار و دو
 و شصت سر حضرت قائم جیلانی یعنی حضرت قدس شریف
 فرمای خراسان شدند و بعد از چندی اظهار امر خود را فرمودند
 و کسانی که تصدیق امر حضرت رب اعلی را نموده بودند تصدیق
 این بزرگوار را نیز نمودند و اصحاب هر روز به نماز جماعت حاضر
 می شدند چون این خبر بگوش هوش مجتهدین خراسان رسید
 نایره خلاف ایشان زیارت شد و دین بخل و حسد ایشان بجوش
 آمده بمرحمت والی نواب شاهزاده حمزه میرزا رسانیدند و انانیا
 شاهزاده با اردوی خود در کالی که امرا کالی با قوت می نامیدند
 منزل داشتند که حضرات مجتهدین عریضه با او نوشتند که
 حضرات با بی جمعیت نموده اند و عنقریب است که شریف مشهد را

برهم خواهند زد و فتنها بر سر پا کنند چون این خبر ^{به} شاهرخ
 رسید چند سواری فرستاد که حضرت قائم خراسانی را بیاوردند
 بدارد و بر بیم چه خبر است و حرفشان چه چیز است پس سوارها
 آمدند بدرد ولت اوست جناب عزیز احمد باقر کیفیت را بمعرض ^{حضرت}
 قائم خراسانی رسانیدند جناب ایشان فرمودند نقلی نیست می آیم
 بآید و اصحاب عرض کردند که عرض فرمائید که با این فرقه چهارم
 کنیم خویش را بنام مبارک ما ایم حضرت قائم خراسانی فرمودند
 که تعبیل نکنید که وقت بسیار است و بعد جناب قائم خراسانی
 خدمت حضرت قائم جیلانی رسیدند و کیفیت را بحسب ظاهر ^{بسمع}
 شریفه آن بزرگوار رسانیدند و از آن بزرگوار عرض شدند و پس
 شریفه آوردند و بعضی سفارشات بجناب معین احمد باقر فرمودند
 و سوار شده بابت نوزان بگوهرهای خود که او را کربلای قنبر علی
 می نامیدند روانه اردوی شاهرخ شده چون خبر ^{حضرت} فرمود
 قائم خراسانی بار دور رسید سر هفتک تو بجانده اعلی ^{خان} عبد العلی
 نقیچی که ناصر شاه بعد از سر هفتک منصب سر تیپی باو داد
 و بعد از سر تیپی منصب امیر تو بجانگی باو بخشید باری ^{استقبال}
 امجناب بیرون آمده و آن بزرگوار را بپایر خود برده و کمر ^{گهت}
 در خدمت گذاشت از آن بزرگوار و الا ستار بر میان بستند تا آنکه

روزی از روزها میان چارنشسته بودند و یک ^{صغیر} منجم از ^{منجمها}
 شاهزاده در خدمت آن جناب نشسته بود آن بزرگوار بحجاب
 عبدالمعز خان فرمودند که بعد از آن خدمت بسیارید که قدری ^{دور}
 حیا دریا گوید کند که باران خواهد آید صبار آب در میان چارنشسته
 آن منجم عرض کرده بود که بر این ایام نظریار این بلیست بعد از آن
 جناب خان امر فرموده بودند تا دور حیا دریا آنگاه بودند بعد
 باران بسیار شدی آمده بود شاهزاده و دیگران زیاده مستحب ^{شده}
 بودند و دیگران که روزی از روزها میرزا کاظم نام سمنان
 از در حیا دران بزرگوار گذاشته بود حضرت قائم ^{فرموده} عز اسافی
 بودند که عنقریب است که سر این مورد را مانند کوی در میان
 کوچی و بانار در دست اطفال خواهد افتاد بعد ایام قلعه
 چنان شده بود و بعضی از معاندین هم شنیده بودند و بعد
 معاینه دیده بودند و از این قبیل کواکب بسیار است که اگر
 خواهم ذکر نمایم بطول می انجامد از آنچه غیر اعتنائش مشهود
 فرموده بودند و فوت محمد شاه را نیز فرموده بودند که معاندین
 شنیده بودند و بعد معاینه دیده بودند و در این مختصر نمی گویند
 که آنچه بطور رسیده از آن بزرگوار ذکر نمایم و بعد از آن
 بودن بار و معاندین خراسان اصحاب آن حضرت را استهزا

و سخن تر میفرمودند هم بدست وهم بزبان و ایشان هم از سقا^{را}
 محفل می شدند و هیچ نمی گفتند تا آنکه روزی عهد حسین نا^ا
 ولد آقا صارق که یکی از اصحاب بودم کوچک و که منزل جناب^{را}
 میرزا محمد باقر بود ایستاده بود که یکی از آرمهای حاجی میرزا^{حسن}
 مجتهد نسبت باین سلسله علیه ناسزا^{را} گفته بود که این جوان
 طاقت طلاق شده با او منازعه کرده بود و آن حاجی میرزا^{مدعی}
 عارض شده و حاجی میرزا حسن حکم کرده بود که آن جوان را بیاو^{رد}
 بعد از بردن حکم بتبع بر آن جوان دلبری نموده بود چون آن را
 بعد بر کردند بعد آن جوان با سعادت را بدست داروغه
 شهر دارند که مهار کرده در کوچه و باز از یکرواند داروغه^د
 اندست زبانی بآن جوان سهار نمند کرده و او را مهار کرده در^{کوچه}
 و بازار میگردانید تا آنکه نزدیک حیابان بالا رسیدند شخصی^{این}
 جناب جناب میرزا محمد باقر رسانید آتش صحبت آن جناب مشتعل
 شده خدمت حضرت قائم حیدرانی رسیدند و کیفیت را عرض
 آنحضرت رسانیدند و عرض نمودند که چه شود که ما را عرض
 فرمائید برویم و این جوان سعادت قوی را از دست معاندین
 خلاص کنیم حضرت فرمودند بروید و لکن تا آنجا نرسند شما نرسید
 جناب میرزا محمد باقر از خدمت ایشان عرض شدند و در آنجا^{را}

جناب رضاخان و جناب میرزا سلیمان نقلی خطیب الرحمن و جناب
 میرزا نصیر قزوینی و جناب میرزا محمد علی نظری و جناب ملا محمد
 حسین رشتی که هر یک از کلین اصحاب بودند جز اساتد شریف
 داشتند که جناب میرزا ابن خبر را بان حضرات دارند و جمعی که
 حاضر بودند از اصحاب آن بزرگان هفتاد و دو نفر عدد شهدا
 کو بود با ششترهای برهنه و باغزه یا صاحب الزمان از خانزیرین
 آمدند و روی بجناب مقصور روان شدند و قبل از بیرون
 ایستادن منافق خبر عینا فقیه دیگر داره بود که آن حضرات بان
 برآیند و همه شمار اقبل میرسانند و آدم خود را میگیرند معاند
 آن جوان سعادت قرین را برآشته روی بگریز نظارند و آن جوان
 در تخت دار و غر محبوس کرده بودند و اصحاب حضرت رفتند
 تا اینکه بکوچه باغ عنبر رسیدند که صدای تفنگی بلند شد و
 کلوله تفنگ بیای یکی از اصحاب آن بزرگوار خورد که اسم او فلا
 از اصل مازندران بود و او ملقب شده رفتند تا آنکه معتبر گشتند
 رسیدندم در آنجا یکی از اصحاب گفت که آیا از حضرت باصواب
 که تا بای تخت دار و غر برود گفتند خبر پس از آنجا مراجعت
 نموده برگشتند و ملا احمد نام رشتی شهر عبدرس از اصحاب
 فرآمد در سر کوچه باغ عنبر تنوع اتفاق افتاد و جناب رضاخان

که یکی

که یکی از خلایق اصحاب بود یکی از منافقین را بشمار زد و یکی را
 هم آقا عبد المجید بالا حیا عینی را زنی زد منافقین رو باه صفت
 روی بگوز نهادند متفرق شدند و اصحاب بر کشته داخل ^{مترک}
 منزل جناب میرزا محمد باقر شدند و خدمت قائم حیلانی ^{شدند} شریف
 و شب بجهت محافظت کشیک می کشیدند و منافقین این جناب را
 میرزا عبد الله خوانی که در آن اوقات متولی سرکار فیض آثار بود
 رسانیدند همان شب چند نفر سر کشیکت را گفته بود که بروید
 و ببینید چه مقدمه است همینکه قدری از شب گذشته ^{کشیکها}
 منزل جناب میرزا محمد باقر آمدند و خدمت جناب میرزا عرض
 کردند که سبب این فتنه و نزاع چیست بدون سبب خوابا ^{ست}
 فتنه می شود جناب میرزا فرمودند که ما فتنه ندانیم فتنه
 از بر سر میهد بر شما بیرون آمد گفتند مگر چه واقع شده
 کیفیت چهار کردن آقا محمد حسن را من اولم الی اخره از برای
 سر کشیکها بیان نمودند سر کشیکها برخواستند و متعهد ^{شدند}
 که شما فتنه نکنید ما آدم شما را بدست شما میدهم و رفتند کیفیت
 قبولی باشد عرض نمودند و جناب میرزا محمد باقر هم بحسب ظاهر
 کیفیت را بسع شریف حضرت قائم حیلانی رسانیدند ^{مترک}
 فرمودند که الحیرتیا وقع چون صبح شد فرمودند که باید اصحاب

و طایفه از جهت جناب میرزا فرخ نمودند و میهمان داری از برای
 ایشان تعیین کرده بود و حضرات زخم داران را مرخص کرده بود
 جناب میرزا را بمنتهای عزت و حرمت نگاه داشته از جهت اینکه
 فتنه بخوابد چند نفر سر بان بلبه منزل جناب میرزا فرستادند و قول
 داشتند هر جهت بعد از چند روز یک فتنه فواید جناب میرزا
 محمد باقر را روانه منزل خود رشان نموده و قوا و لها را اطلبیدند ^{ان} بعد از
 جناب میرزا محمد باقر را روانه روی شاه زاره شدند و بعد ^{ست}
 حضرت قائم خراسانی رسیدند و بحسب ظاهر همه کیفیتها را عرض
 آن بزرگوار میسازیدند بعد از چند روزی شاهزاده با ^{خود} روی
 حرکت کرده بتهر آمدند و شاهزاده بحضرت قائم خراسانی عرض
 نمود که فصلت چنین است که شما ملت مغرب یکیند تا فتنه تمام ^{شود}
 آن بزرگوار فرمودند منم میل مانند ندارم در این ولایت تا آنکه
 اصحاب را از رفتن خود معذور فرمودند اصحاب کلا عرض نمودند
 که ما هر در خدمت جناب شما می آیم فرمودند هر که میل دارد بیاید
 اصحاب ما هر در خدمت آن بزرگوار جمع شدند قائم خراسانی در ^{هم} نون
 شهر شعبان المعظم در سنه ۱۲۶۴ هزار و دویست و شصت و هفتاد
 از شهر مشهد حرکت فرموده و بفرم عثمان عالیخان روانه شد
 تا آنکه به نیشابور رسید و در نیشابور بجهت جان جانان ^{ند}

که از جمله روزهای اصحاب و کلمات بودند و در روز توفیق نمودند
 تا ایشان هم تقارن خود را میدهند و در خدمت آنحضرت روانه شده
 تا آنکه سین و آبر رسیدند و در روز هم در باغات سبزوار ماندند
 بسیار اینجا حرکت فرموده روانه شدند تا رسیدند بمنزلی که در میان
 سینامیدند و در اینجا نزول اجازت فرمودند و در آن منزل که در ایام
 علی اصغر نام قائلی که در خدمت قائم حیدرانی از مشرفان بوده
 خدمت قائم خراسانی شریاب شد و توفیقی بخط مبارک حضرت
 قائم حیدرانی محضرت قائم خراسانی نوشته بودند آورد و احکامات
 حیدر بر اینجا فرمود فرمودند که یکی از آن جمله آن بود که
 قائم خراسانی را مأمور کرده بودند که عمامه سبز مبارک کف
 در بر آن منزل آن بزرگوار غسل فرمودند و عمامه سبزی سبزی
 و بر سر مبارک نهادند و اسم مبارک خود را آقا سید علی ملکی نامیدند
 و از اینجا حرکت فرموده روانه شدند تا رسیدند بمنزلی که آن را
 میای می نامیدند و در ضیای دور روز ماندند و کربلای را
 اینجا روانه ارض با فرمودند و چند نفر میامی با صاحب ملکی شدند
 و از اینجا حرکت فرموده روانه شدند تا آنکه رسیدند بمنزلی که آن
 ارضیان می نامیدند و در روز بخت بزرگی منزل نمودند و در وقت
 بصری بود که یک ستاره بزرگی از آن درخت شکست و بیای
 افتاد

افتاد از برکت آن بزرگوار هیچ آسیبی باصحاب نرسید و از آنجا
 حرکت کرده بستانه رود رسیدند در بیرون شهر در یک رود در حق
 نزول اجلال فرمودند و اصحاب هم در آن رود در جنتان منزل کردند
 بعد از ظهری بود که سلیمان خان حاکم شاهرود با ملا کاظم شاه
 خدمت حضرت قائم خراسان آمدند و ملا کاظم بنای چهارده
 و معارضه کند اشت و اول اعتراضی که کرد این بود که چرا عمامة
 سبز بر سر کند اشته این فرمودند بدو حضرت اول اینکه ولی زمان
 مرا حکم بسیاری کرده است که عمامة سبز بر سر کند ارم و دیگر
 بدلائل از اخباری و آیات قرآن ثابت است که هو شرفی سید
 و میتوان عمامة سبز بکند ارد و بدلائل میران ثابت کردند وان
 ملوم شده خاموشی شد و از راه دیگر بنای معارضه کند اشت
 تا امر بیا هله انجامید و حضرت قائم خراسانی در حق این ملح
 فرمود فرمودند و بعد سلیمان خان با ملا کاظم حرکت کرده
 شدند تا آنکه رسیدند عین لیکه از راه علا میانیدند در آنجا
 خبر رسید که سیر ملا کاظم شاه رودی از درخت امتاده بدر
 حاصل شد و عین اطعمه میرزا در آن منزل کیوان شکو
 شدند تا الباس در وینی و عددت قائم خراسان عشرون سنگ
 حضرت انکار امر مختار بایان فرمودند و صاحب اورا باصط

شیما ز نیاهم منزل فرمودند و بعد از اینجا حرکت فرموده روانه
 منزل دیگر اول صیبهان دروست می ناصیدند شدند برعکس ^{نشدند}
 نام رنگی کاهور و در عرض راه چهار نفر از اصحاب رنجان و ^{نفر}
 از اصحاب اصفهان بار روی کیوان شکوه ملحق شدند و عبا
 لطفعلی میرزا در عرض راه خدمت قائم خراسان عرض نمود که هیچ ^{عالم}
 کلام دشمن این فتنه قلیله نباشد با وجود این بنشهای آسودگی
 در بنشهای خود میخوانند که گویا با علی عزت جنان خوانیده ^{اند}
 اگر چه جناب شاهزادهها فطرت میفرماید و اصوات در ^{مقتضی}
 قدرت خداوند است لکن اسرار ظاهر هم ضرور است و درگاه ^{است}
 بفرمایند موی که شعله کشید نکشند آن مریز گوار فرمودند بسیار ^{خوب}
 تا آنکه وارد منزل صیبهان دروست شدند از برای آن مریز گوار ^چ
 سر پانمودند و اصحاب سایر دیوارها منزل کردند تا آنکه ملا ^{آمد}
 نامی از ابراهیم آباد با اتفاق ابراهیم خان بخدمت حضرت قائم خراسان ^{ساز}
 آمدند و بعد از صحبتهای بسیار میان معارضه گذاروند آن ملحق
 گویا از منسوبان ملا کاظم شاه روزی بود و اخوی حضرت قائم
 خراسانی حضور داشتند از حرکات و تکلم کردن با ابراهیم ^{امین}
 نسبت بان حضرت برآشفند و فرمودند که اگر اجازه آمده ^{چنین}
 و بروا اگر از جهت استعاضه آمده که ^{کن} سخن از سنا ^{میتن}
 بفرمان

در آن مجلس بر آنست ایشان نیز دستگیر شدند و اصحاب نیز ^{منتخب}
 شدند نزدیک آن رسید که شمشیرها کشیده شود باز آن خانوار که
 علم و حلم و کرم اصحاب را می فرمودند و جناب میرزا محمد باقر فرمودند
 که اصحاب را ساکت فرمودند ملا احمد و ابراهیم خان چون هنگامه را
 چنین دیدند ملازم شدند و از مجلس بیرون رفتند و آن وزیر را در آن
 منزل بسر بردند قدریکه از سب گذشت از آن منزل کوچ کرده روانه
 و از راه طاقه روانه منزل آستانه گردیدند و نزدیک صبح در این
 قدریکه آسوده شدند صبح طالع شد بعد از ادای فریضه سوار شدند
 روانه شدند و در آن منزل جناب رضا خان و جناب میرزا اسلمی ^{نقل}
 بخدمت قائم خراسانی مشرف شدند و بعضی حکایات که بر حضرت
 قدوسی که قائم خیلانی باشند و جناب صاحب صلوات الله علیه ^{علیها}
 که سر بدست و در عرض راه زوی داده بعضی ایشان رسانیده اند
 و در آن منزل نام فرمودند جناب میرزا محمد باقر و جناب میرزا ^{محمد}
 تقی خوینی سلام الله علیهما که اسامی اصحاب را کلامت نمایند ^{هم}
 بد هر نمایند و از برای هر دهم بزرگتری معاین فرمایند و فرمودند
 که اینها هر هر یک شان بزرگ روی از من می باشند و جان برای
 نظام ظاهر این قسم است روز دیگر جناب میرزا حسن و ملا ^{علی}
 میامی و از روانه از من نامورند یعنی بار فرمودند و فرمودند که ^{بوم}

در این منزل توقف مینمایم و بعد آنستند اهسته اییم تا خبر شما
 امشیان احرام پوش کعبه قدس شدند و رفتند و خود حضرت قائم
 خراسان بعد از ظهر کعبه از آن منزل روانه حبه علی شدند و در آن
 منزل چهار روز ماندند و بروایت جناب شاهزاده لطفعلی
 شیرازی و بروایت میرزا محمد کاظم ابن جناب میرزا محمد باقر هفت
 در آن منزل حبه علی ماندند و در آن منزل صد نفر از هزار حبه
 آمدند بخدمت حضرت قائم خراسان شرف شدند بعد فرا
 کردند و در آن منزل مقرر فرمودند که کشیک بکشند و جناب لطفعلی
 میرزا را سر کشیک حی باشی قرار دادند و عدد اصحاب آنحضرت
 آن روز رویت و بیجا و چهار نفر بودند و هر رهنه یک نفر
 کشیک میفرستادند و از اتفاقات آن منزل یکی آن بود که جناب
 حاجی عبد الحمید بنیابوری بخدمت حضرت قائم خراسان عرض
 کرده بود که میخواهم امتحان کنم بهرینم که مصیبت کشیک می کشند
 یا جنر غفلتانه بمر وقت امشیان بروم بهرینم چه میکنند حضرت قائم
 خراسان فرمودند مصیبت نیست از بیت شما میرسد استماع کرده
 آنحضرت اجازه فرمودند و قرار شد که کوبلای علی اصغر پیش برو
 تا حضرات بنشینند که هر وقت جناب حاجی بار قنای دیگر می آیند
 اگر حضرات که کشیک می کشند خواهند فرستاد مطلع کند که اعتناء
 می باشد

و تبسمی فرمودند و دیگر آنکه شخصی میرشکاری آهونک برسم هدیه پیشکش
 آورد و او را بانعام سرافراز فرمودند و در بوم هجدهم شهر رمضان قبل
 ظهوری از حشر علی روانه منزل کرد با عنبر کوهی بود شدند با هایت
 سرور قبل از رسیدن بان منزل که انرا اگر می ناصیدند عهد حسن نام
 ولد اقا صادف خراسانی اسب می ناخت در همین ناختن اسب یکی
 از تفتگیان صیامی خورد اسب بکله درآمده و آن تفتگی را بقدر
 هفت هشت ذرع راه در بر انداخت تفت آن شکست بنوعی که
 دو حصه شد و بجهت از راکب و مرکب و ضارب و مضروب آسیبی
 نرسیده تا آنکه وارد منزل اگر شده در روز نوزدهم را در اجاق
 فرمودند و در روز بعد را روانه فولاد حله شدند و اهل فولاد حله
 با استقبال آمدند و بعد از میوجات برسم هدیه آوردند و در آن
 میرشکاری شکاری را برسم هدیه پیشکش آورد و او را نیز بانعام
 سرافراز فرمودند و آن شب را فرمودند که سبک را مضبوط بکشند
 روز دیگر روانه منزل دیگر شدند در عرض راه که بلای قنبر علی انحد
 حضرت قانگ جیلانی مراجعت کرده خدمت حضرت قائم خراسانی
 مشرف شد و توفیق از برای آن حضرت آورد آن بزرگواران در آن توفیق
 سلطان منصور خطاب فرموده بودند و حکم بفرود بارش باطل
 حکمت فرموده بودند و از آن منزل حرکت فرموده روانه شدند
 تا رسیدند

تا رسیدند بمنزلی که آنرا چاشنگاه می نامیدند و در آن منزل خبر
 رسید که شاهزاده اردشیر میرزا حاکم مازندران را عهد شاه عز
 نموده و شاهزاده خاطر میرزا حاکم شده و اردشیر سوار گشته و در آن
 تقفک جناب ملا سرتیف هندی را اهل آن ده در دیدند چون صبح شد
 لطف علی میرزا تقفک را پیدا کرده بصاحبش در نمودند عدد اصحاب آن
 بزرگوار قبل از آنکه بمازندران برسند بشماره در آورده ^{هیچ} مسیحه و
 نفر بودند و تفصیلتش از این قرار است اصغهای چهل نفر
 اردستان هفت نفر شیرازی هشت نفر کرجانی سرفر مشهدی
 بیست و دو نفر از اهل بستر و بیست و چهار نفر دیوانی چهل نفر
 توشی بیج نفر هزلی چهارده نفر نوشی ده نفر کاخی چهار نفر
 میامی پوزده نفر قاشقی چهار نفر طهرانی نه نفر کاشانی شش
 کربلایی بیج نفر و زوی ده نفر هدای شش نفر تبریزی بیج نفر
 زغانی دوازده نفر کرمانشاهی سرفر بارغزوشی چهار نفر
 بروایتی چهل نفر بروایتی شصت نفر سنک سری ده نفر شاه
 نه نفر آملی دو نفر شیخ طبری دو نفر خویس سرفر کندلی ^{نفر}
 یزدی سرفر شاه رودی سرفر روی سرفر صدی چهار نفر
 باری از آنجا حرکت فرموده روانه شدند و در بعضی راه میروند
 که کل اصحاب به اینستند و قدح بیج فرمودند که اسم آنرا بگویند

در این
 کتاب
 مذکور
 است
 که
 در
 این
 کتاب
 مذکور
 است
 که
 در
 این
 کتاب
 مذکور
 است

افاسید علی مکی ساکن کر بلا میباشد و اصحاب هم روان میباشد
 میرویم اگر بگویند کجور از این راه آمده اند بگویند اغلب آنها پیاده ^{هستم}
 و این راه آبادی و منارک نزدیک دارد و فراوانی میباشد باین ^{جهت}
 از این راه آمده ایم و بعد روان شدند و گوی که راه رفتند با تمام زاد
 رسیدند که در اینجا بقدر صد خانوار سکنی داشتند و جوانی سواره
 غیر ملکی در اینجا بود با شخصی دیگر در خیابان اصحاب پیوستند که شام
 چند نفر هستند و از کجا می آید و آن شخص آدم خانلری میزبان بود ^{بجهت}
 فراوانی آمده بود اصحاب هم بطور عامور بر خواب رفته بودند آن ^{شخص}
 گفته بود که این راه چند جا دهنه بسیار مبدی دارد که اگر بیک ^{تفنگی}
 دم آن دهنه را بگیرد لشکر عظیم اگر باشد نمیتواند از اینجا عبور کند
 و بعد سباحت اسب و پرشت و حضرت هم از اینجا حرکت کرده ^{روانه}
 راه شدند و در عرض راه قاطری از اصحاب از کوه پرت شدند
 هیچ آسیبی نیاوردند از برکت آن بزرگوار و در همان روز سه نفر ^{دند}
 فراوان خانلری میزبان در سر راه نشسته بودند ملاحظه اصحاب را می نمودند
 که عدد ایشان چه قدر است غروب آفتاب که شده بدهنه در او ^{سینه}
 در اینجا منزل کردند چون سر راه بود قدری که از شب گذشت ^{حضرت}
 فرمودند که اگر از اینجا حرکت کنیم بهتر خواهد بود اصحاب عرض کردند
 که بعضی از اصحاب چسخته اند و مصلحت بدانشتره بوقت فرمودند

و در مکان وسیعی جای گرفتند و کشتک نکشیدند و در شب ^{خان} رگی
 نام یاور فرج سوار کوهی اسب آقا میرزاهاستم ترشتری را ببردند ^{بود}
 و آقا میرزا احد ترشتری مکرر پرسیده بود که اسب را بجا میبری گفتند ^{بود}
 که اسب مال خودمان می باشد عزیزان کرده که اسب مال ^{بود} که باز ^{شد}
 هیچکس جواب نداده لیکن روز دیگر جناب میرزاهاستم جناب ^{احد} میرزا
 فرزند عقیب اسب که جوانی اسب شود نزد حلیل خان سرهنگ فرج ^{سوار}
 سوار کوهی رفته نوشته بجهت یاور گرفت گرفت بودند که اسب ^{را}
 بگیرند آن ملعون ایشان را گرفته است بسیاری عمده بود و بعد از
 دو یوم ایشان راها عمده در منزل داریم با جناب ملحق گردید ^{از} معجزه
 حضرت قائم خراسانی از ملعون مفضوب سرهنگ شده از یاری
 معزول شده و کاروی رو بخواب کند است نزد علیح بان که معدوم ^{صرف}
 شود از کرده خود نادم شده اسب را از خانه عمده و وسایط بسیار
 خدمت این بزرگوار فرستاد من جمله وسایطها یکی ملا میرزا بابایی
 ارجی بود که کیفیت آن بعد از خواهد شد و میگوید عبدالرزاق
 و ملا شاه بابایی سوار کوهی بود عرضند بر ملامت خود عرض کرده
 خدمت آنحضرت فرستاده و ایندروقتی بود که در ^{منزل} شیخ طبرسی ^{منزل}
 داشتند و دیگران قصصهای این منزل این بود که چون ^{منزل} ^{شد}
 اصحاب وصلت دیدند که آن ^{منزل} آنجا ^{وقت} ^{نماند} ^{منزل} ^{بود}

حاکم جدید آن سرزمین بود و در منزل ده سرخ بک فرستکی دوای
 خنر و در حضرت قاهر خراسان راستینده بود در اینجا توقف کرده
 و همه و توی زیار در دلا و جای گرفته بود و آن شب تا صبح خواب نکره
 بود و بوقت بسته بیدار بوده و آن شب کما شکان خود بر آن راه
 فرستاده بود تفنگی و مکت خواسته بود ولیکن اصحاب حق را
 از آن کیفیت خبر نبود ملاحظه ظاهر کردند بصلحت ^{دانش} بر آن وقت
 که خانلر میرزا عبور نماید و بگذرد و چون قدری از طلوع آفتاب
 گذشت و نفر از آرفهای خانلر میرزا آمدند خدمت حضرت قائم
 خراسانی عرض کردند که شمار احوال کجا است و از این راه ^{جهت} باین
 بچه سبب آمده اید آن حضرت فرمودند که اراده کردیم و این
 هستیم چون بعضی از احباب پیاده بودند و این راه آباد نیست ^{است}
 لهذا از این راه آمده ایم و چند نفر هم بخاری باشند و متاعی با خود
 دارند که مناسب سازند آن است میخواهند که متاع خود را ^{بش}
 رسانند و قدری بر پیادگان بدل نمایند که ایشان هم از برای خود
 نگرمان بکنند این است سبب آمدن ما با پیوسته دیروز شنیدیم
 که سرکار شاهزاده خانلر میرزا حاکم جدید این سرزمین است
 و در نزدیکی منزل کرده کفیم که مصلحت در این میباشد که امروز
 در اینجا منزل کرده توقف نمایم و خدمت شاهزاده برسیم و مصلحت ^{بود}

بایشان بگویم و آن عرضی است که جمعی از اعیان ما از راه هزار خزان
 آمدند در نزد ایشان نهد و عالی ایشان را عارت کردند ^{بگویم} شاهزاده
 که مطالبه اسباب حضرت را بکنند آن دو نفر عرض کردند که جمعی
 آمده اند شاهزاده گفته اند که این سپاه از خراسان می باشند
 و جعفر قلی خان بزرگتر ایشان است ما این عهد میخواندیم ^{نرا} عازمان
 بگیرد و تصرف نماید مصلحت در آن است که چند نفر از اصحاب را
 روانه کنید بروند پیش شاهزاده تا بر شاهزاده تحقق شود که احیاناً
 سابق گذاشت و این مطلب را بگویند که آدمی همین ستود پرورد
 اسباب شما را بگیرد بعد از آن حضرت فرمودند که جناب میرزا محمد تقی
 حویلی و جناب میرزا محمد باقر و جناب ملا صارق و جناب آقاسید
 زین العابدین سبزواری و جناب آقاسید عبد الله کنکی خراسانی
 بروند و پادشاه زاره تکلم نمایند بعد از آن فرمودند که اصحاب هجرت
 اهل عام هستند عمامه سر بکنند و وقتی که شاه زاره می آید سر را
 بایستند تا شاه زاره عبور نماید حضرت رفتند نزد شاهزاده
 و بطور عام و صحبت داشتند شاهزاده تا آنوقت حوشت عین کرد که
 بیاید بعد از آن سوار شده آمد و اسب جناب میرزا محمد باقر ^{میرزا} را بست
 محمد تقی حویلی را گرفته بود و چون شاهزاده آمد باطلوف ^{میرزا} و سنان
 بود و صحبت جمع کرده بود چون این راه سوار گوه در میان دو گوه
 واقف است

بگیرند
 بعضی از آنها پیش را حکم کرده بود که در سر کوهها و بلند هیارا
 و سر باز هم در دور الشیطان معاصوه نمایند و وقتی الشیطان خنودار
 دیدند که بالای کوهها و دور الشیطان رانده هزار قشش گرفت و در
 راه پیش دایرند و نیز راه پیش حباب لظفعلی میرزا خدمت حضرت عرض
 کرد که سر باز می آید و آن طرف رودخانه قرار میگردد بجهت اینکه
 عمارت از هر جهت احاطه نمایند فرمودند که فکند آری عرض کردند
 اگر ننگ داریم فساد خواهد شد فرمودند که شمار میکنید و بعد فرمودند
 که هر که میاق دارد براف خود را سپهان کند و حضرت خود نیز
 مبارک بر سر کف است و درهای خود قرار گرفتند و شاهزاده
 بعد از آنکه دید همه ملا هستند حکم نمود در سایه در حقیقت فرست
 انداختند و نشست و گفت خرمی بیدار خواب نیست می تواند
 کرد نیست تا صبح از واهر شاه خواب نگردد حباب میرزا عهد
 خدمت حضرت قائم خراسانی آمدند و کیفیت را عرض الشیطان
 رسانیدند فرمودند چیزی برادرست کنید بد هید تا برود حباب
 میرزا عهد باقر و در هر چه نقد و قدری میروزه از حباب حاجی عهد
 العید با عید طاقته سال گرفتند حضور شاهزاده بودند شاهزاده
 حرکت کرده و روانه شده و در مدار فرانس هم راه کرده که ایشان را
 و از فرور کوه بگذراند حضرت نیز سوار شدند با اصحاب

و اصحابان حضرت در حجاب و خنود قرار گرفتند

بفرویز کوه نیم فرسنگت که رفتند انعامی بفرستادند و رفتند

و در آن نزدیک دریای کوهی که آن ده اسم بود و ده ملامیرن ابابا

اربعی بود در آنجا نزول اجداد نمودند و بعد ملامیرن ابابا ^{اربعی}

خدمت آن بزرگوار شرفیاب شد و اهل سواد کوه آمدند و خدمت

حضرت مشرف و شدت و میرفتند تا آنکه در نفر از سادات ^{کوه} سواد

که اسم یکی آقا سید احمد بود و دیگری آقا سید محمد حسن خدمت ^{حضرت}

مشرف شدند بعرض آن بزرگوار رسانیدند که ما را بدری بود

که در علم جفر بسیار مسلط بود و در سفره هزار و در ولایت و شصت ^{۱۲۶۲}

مرحوم شد و سفارتی بکاره که بر گستره هزار و در ولایت و شصت ^{چهار}

جوی از اینجا خواهند گذشت یا حضرت قائم خود در میان آن

جمعیت خواهد بود یا نایب صواب ایشان دست از ایشان برند ^{رند}

و از حجاب مزهم عرضی بجات پای مبارک ایشان برسانید و بعد از

چند روزی اصحاب خود را جمع نمودند و چهار صحت خیمه را بالا ^{زینند}

و خطبه عزائمیان فرمودند و بعد از خطبه فرمودند با اصحاب خود

ای اصحاب حق ماه مبارک رمضان تمام شد و بعد ای حضرات

اول بشما بگویم که هر که با ما این سفره راه بیاید به بلیه عظمی و فتنه

و سر بهیدن و بیزاران کردن و با آلتی سوزانیدن و کربسنگ

خوردن هر که میخواهد همراه من بیاید و اگر نمیتواند اینها را

صیقل شوند من عهد خود را از شما برداشتم هنوز که صیقل نشده
 و راه مسدود نشده و در شماها را احاطه نکرده اند بروید و
 بعد از این فرمایشات لاف من خیمه را پاره نمودند و خوابیدند
 پس چند نفری برگشتند و با و طان خود رجوع نمودند و چون
 نزد آمدند با اصحاب فرمودند که چرا شماها غیر وید هم عرض کردند که
 ما در عهدت جناب شما هستیم و دست از دامن شما بر نمیداریم
 و بروایت عهد بعضی از شماست فرمودند که لباسهای خود را عوض کنید
 و فرمودند که شجره خیمه بچشم و اصل شد حمد خدا را و در آن اوقات
 ملا میرزا بابای ارمی بخدمت آن بزرگوار مشرف شد و بصدقه حق
 آن بزرگوار را نموده و بعد حضرت فرمودند با اصحاب که حرکت کنید
 اینجا روانه شدند و آن روز بقره نیک فرستاد راه که رفتند فرمودند
 که باین بیاید و اینجا منزل کنید و غنیمت را بر پا کردند که دیدید
 بقدر صد سوار از سمت طهران می آیند و چون پیش ماها رسیدند
 پیاده گشتند و جوایز احوالات اینجا شدند رفتند و حرکت کردند
 در سینهها گذارده و تقارن آن بزرگوار آوردند و عرض کردند که
 شاه مرده و راهها مغشوش شده و ماها سزگوبهای مانند
 و شما با اصحاب خود برگردید ما را نذران تاراهها امن شود و بیاید
 قرار بیکر در وقت بروید بگردید از این حضرات که نمی آیدم و از آنها
 که حکما

در عهدت که جناب شما
 فرمودند که ما را نذران
 تاراهها امن شود و بیاید

Death of

که حکما باید تشریف بیاورید ان حضرت فرمودند که ما آمدیم
 همان ندان و اما شما مثل قوم کوفی و فانداریک و هو چه بر سر ^{شما}
 کردید آوردند شماها بد تو بر سر ماها بیاورید و فرمودند سوار شو
 و روز اول بارش می آمد و روایت استاد محمد جعفر بیانی ^{است}
 بزرگ که از جمله بقیة السیف مانند دان است ^{لیست} میگوید که باران
 می آمد تا چهار شبانروز صبح تا شام و شام تا صبح باران می آمد و
 منزل نگزیدیم تا روز چهارم رسیدیم بآب سیرگاه و از آب رود شد
 و هر دست آن بزرگوار را بوسیدیم فرمودند که رحمت کند ^{شما}
 و حال اول استراحت شماها میباشد و از انجا روانه شد ^{بباران}
 اما اصحاب صفوف بودند حضرت خودشان باره نیست نفر بودند
 بجزوب اعتبار بسز میدان که اول شهنی بارونش است رسیدند
 رسیدند که خلق بارونش کلیم در سبز میدان جمع شده بودند و
 نفر از نفر با شمشیرهای برهنه و تفنگها پر کرده در دست مستعد
 ایستاده بودند یکمتر فریاد کردند شماها را نمیکنیم داخل ^{این}
 ولایت شوید از هر راهی که آمده اید برگزید حضرت فرمودند چند نفر
 از شماها پیش تا نزد کلیم ^{بماند} نزنیم هیچکس متوجه جواب این حضرت
 نشد حضرت فرمودند برگزید اصحاب یکشتمند ^{اعلاه} متعین پیش
 ما میروند سر کی بلای قارعلان شکستند و سر فرعون آمدند

و جلوا سب حضرت را گرفتند و میخواستند که ایشان را از اسب پیاده
 و ملعون سنگی زدن تا نرسد ببارك حضرت چون آن بزرگوار دیدند
 که سبای زدن است فرمودند که دفاع کنید پس آن بزرگوار همیشه کشته
 اصحاب نیز همیشه ها از پیام کشته و صد ایام با صاحب الزمان ^{بلند}
 نمودند و آن سرفراز ملعون را بپهرك فرستادند و معاندی فرار ^{کردند}
 حضرت فرمودند بر کوبید اصحاب بر کشته تا هفت مرتبه معاند ^{بین}
 هجوم می آورند و حضرت با اصحاب با الفا حمله در می شدند و ^{صافه بین}
 فرار می نمودند و چون حجت را بوفکار تمام نمودند و دیدند که با ^{دست}
 بر معاندانند و میگویند دست از شماها بر نمیداریم تا همه شماها را ^{تمام}
 نکنیم چون آن سید بزرگوار و سرور عالم مقدار دیدند که چنین ^{میگویند}
 و بیایید میمانید و بیخیز از اصحاب را سفید نمودند از جمله
 اقا سید رضای بزدی بگولز بقتل شهید شده و ملا محمد علی ^{نیشابوری}
 بدرجه شهادت رسید و ملا حاجی ملا احمد همدانی در این ^{شهید}
 شد نیکو جوان هجده ساله اصفهانی که محمد نام داشت
 این استاد آقا بزرگ سبای اصفهانی بود بدرجه شهادت ^{شده} فایز
 آن جوان سرباز بر ویدر داشت بگو محمد حسن و محمد حسین و محمد ^{جعفر}
 و استاد آقا بزرگ سبای هر چهار نفر سبها بر آسمان بلند کردند و
 شکر خدا بجای آوردند و برادر بزرگتر دست دراز کرد و ^{مهر آن را}

از دست آن جوان گرفت بده بگو مدار و آمدک پیش حضرت قائم خدا
گفت آقا بک برادرم فدای شما شد و پروای من بده من بود که صور
بوسید و برافش پاکشوده بد بگویم آن اصحاب دار مدار امام
حضرت با اصحاب از عقب آن منافقین تاخت مکره حمله آوردند
بر ایشان و صدای غمزه یا صا حب الزمان بلند کردند و داخل شهر
شدند و مشغول چهار گردیدند مانند بی قرار غمزه داخل خوا
خور گردیدند و تفنگها را بر کرده بیرون آمدند و آتش دارند
اما حضرت با اصحاب رفتند تا آنکه چند نفر از آن ملعونها را با
فرستادند لهر منافقین گرفتند و در خانها پنهان شدند
با اصحاب برگشته آمدند و فرستادی بود در بالای آن قبرستان
ایستادند که اصحاب جمع شوند و آن ملعونها آمدند و از پناهها
گودها تفنگ میزدند و کلوله تفنگ مانند باران میریخت تا
ملعون تفنگی زد که ساجده آن آمد بر زمین صبا را از خورد و خون
جاری شد اصحاب چون چنان دیدند بی طاقت شدند
حضرت اسب از عقب آن ملعون تاختند و اصحاب نیز از عقب
رفتند و آن ملعون را در میان دریند خاندانش کجا آوردند حضرت
حیات شمشیری بر آن ملعون زدند که از زمین بر عالمی حضرت
مانند خیا و تردیدیم شد مع تفنگی که با گردیدند در میان زمین

کسی را که دست خدا میزند نه پنهان چنین بر ملا میزند
 پس آن بزرگوار مرکب را بجوگان در آورده در کوههای شهر اسب
 می تاختند و اصحاب از عقب ایشان و مشغول چهار بودند و
 آن بزرگوار ~~چون~~ خزان کفار را بر زمین می ریختند و هر که
 شمشیر میزدند چون خیار زنده و نیم میزدند و صدای غوغا با صبا^{حب}
 الزمان بفلک می رسید ترزول در میان آن قوم بد تر از یهو افتاد
 بعضی که میگفتند که ما مردم این ولایت نیستیم بعضی میگفتند که ما ^{مردم}
 کاسب هستیم الغرض هر که این حرفها را میزد با او کسی کار نداشت و هر که
 دعوا میکرد از امانی گشتند چنان شورش انداختند و چنان شجاعی
 نمودند که شجاعت همه شجاعان عالم از نظر همه مردم صو شد صدای
 الاهان از آن کافران بد تر از یهو بلند شد چون امان آورده
 حضرت فرمودند که بپگردید امان آورده اصحاب برگشتند و
 تخمیناً قدر صد و پنجاه نفر زیاده تر از آن منافقین و بدین ^{بند}
 واصل شده بود و چهار نفر از اصحاب چون بدرجه شهادت فانی^{شد}
 بروایت جناب حاجی عبد المجید بروایت استاد محمد جعفر این استاد ^{بزرگ}
 بنای اصفهان هفت نفر شهید شده بودند چون اصحاب غروب
 کرد منافقین امان آوردند و در خانهای خود پنهان شدند و ^{حضرت}
 با اصحاب خود شریف آوردند در کار و انشای سر سبز میدان

نزول اجلال فرمودند زوی گوید داخل کار و انسر استیم حضرت
 قائم خراسانی گریه مبارک را کشیدند نقد صد کاغذ تفننت بر زمین
 و رختشان سوراخ سوراخ شده بود و هیچ از بیت و آسیب بردن
 مبارک آن سعید بر کوار باسیده بود و بران برتر کوار در این دعوا
 همان ساچه بچشم آن در طلب صفت رسیده بود و چشمش معیوب
 و حضرت قائم جیلانی در آن ایام در آن ارض شریف نداشتند و
 خانم عزیزا حضرت را بسیاری برده بود خلاصه چون قدر آن
 گذشت منافقین فریاد بر آوردند که کاری میاندارید بیایم نغش
 اکتشهای خود را ببریم بعضی از اصحاب فرمودند که نغش اصحاب ما را
 بیاورید و نغش اکتشهای خود را ببرید پس نغش از اصحاب را آوردند
 حضرت هم نغشهای آنها را دادند و یک نغش را نگاه داشتند و گفته
 هرگاه یک نغش ما را می آورید ما هم این نغش شما را میدهم ^{منافقین}
 رفتند ساعتی که گذشت دیدیم که از طرف سبز میدان صدای بلند
 که ما را از سینه که کاری داریم خدمت حضرت عرض شد فرمودند کاری
 ندارید تا بیاید چون آمد گفت که من از پیش ^{حاج} آخوند علامه الشهباز
 بجهت فرستاده مراجعت قائم خراسانی که من نیز بستم و نغش شما
 و چون امشب ^{بهمان} و رسیده ما هستید قدری آن وقت ^{ستاره}
 شده که بر اصحاب شما ملخ نکرده حضرت فرمودند خدا حفظ و توفیق

جناب خوانند را بعد فرمودند که اسباب حضرت اگر بقیمت ^{میدهند}
 بگیریید و الا قبول نکنید آن حضرات عرض کردند که این اسباب را جناب
 حاجی برسم هدیه و پیشکش فرستاده حضرت فرمودند که اگر بقیمت ^{است}
 قبول میکنیم و الا فلا بعد جناب میرزا محمد باقر بقیمت اعلیٰ بولیدارند
 و قبول فرمودند و آرزوهای حاجی رفتند چون صبح شد مردم شمشیر
 بچم حاجی ملا محمد آمدند و در دم کاروانسرای سیای دکان داری گذارند
 و کسی با کسی کاری نبود و بعضی می آمدند و می گفتند که آن سید که
 شمشیر میزد و دعوا میکرد بیک نقاب دار از جلورود و بیک نقاب دار
 از عقب آن سید بزرگوار شمشیر میزدند آنها کجا هستند که
 من بینم معاندین چنین دیده بودند و اصحاب ندیده بودند و ^{این}
 بکار عجزات و خارق عادات آن بزرگوار بود که جناب اولاد من این ^{شد}
 روحی و روح من و ملکوت السموات و الارض له الفداء، خلاصه
 حضرات معاندین بیک نفسی اصحاب را آوردند و نفس خودشان را ^{ند}
 هم چنانکه نفسی را برداشتند که ببرند آنحضرت فرمودند که ده نومان
 بولد در بعل آن مرد هست بوارش آن رد نمایند همه مناخضت ^{تعب}
 بردند که چرا اینجا بولد نقد را در میاوردند تا اینکه بلیت استبانه ^{ساز}
 نشسته بودیم و شب جمع هم بود که بلیت مرشد دیدیم که بلیت بدنه کاروا ^{نش}
 انی زدند ملا علی نام هر وی که از اصحاب بود رفت بالای بام کاروا
 که آستین را

که آتش را خواموش کند کلوله تفنگ سابق دستش خورده از بالای
بام بزر آمد و آتش شعله کشید تا آنکه حضرت نگاه آتش نمودند

معموزه آن بزرگوار آتش خواموش شده خلاصه تا صبحی سنگریش
می آوردند و تفنگ میزدند و این ملعون فاسق باید و تحریک سعید

که یکی انجمنه بدین باره فرستاد بود این عمل میکردند وعده و توبه ایقام
باغضاراده بود ^{و سر کرده انفا} حاتم قاضی کلاهی بود بوجهت چون صبح شد

اصحاب آن حضرت رفتند که آب بیاورند از جایی که در جلو بیانات

کاروانسرا بود دیدند که سنگریش آورده اند و جلو چاه را گرفته اند
و ممکن نیست که آب بردارند از روز را تیمم نمودند و نماز کردند و وقت

از روز گذشت تشنگی بر اصحاب علیگیر کرد چاهی کنند آب بیرون

نیامد خدمت حضرت عرض از تشنگی نمودند ظهیری بود حضرت

اسب خواستند اسب از برار کوار ازین کوره حاضر نمودند حضرت

سوار شدند و اصحاب را امر بجهاد فرمودند و چون روز جمعه بود

فرمودند امر و زجر بسیار شنیده است بشهادت جناب سید الشهدا

بعضی از اصحاب خدمت حضرت عرض کردند که عباس قلی خان

وعده کرده که من می آیم امر بطول می انجامد و بوجهت حضرت را

مانع شدند و نگذاشتند حضرت متعجب شده از اسب پیاده شد

فرمودند الان که خود شما ذلت را اختیار کردید از برای خود من نام

و در بالای سکوئی که در دم کاروانسرا بود قرار گرفتند و منافقین ^{هر دم}
 قیام میکردند و شلیک می نمودند و سنگر پیش می آوردند تا بصورت
 چون عباسقلی خان از کار بجای آمد و وارد بار فرودش شد ^{منافقین را}
 حرکت داده بجهت خود برود و بعد آدم خود را فرستاد بکاروانسرا ^{شد}
 حضرت که اگر بجوایند منتظر بماند از اینجا حرکت نموده بیرون رود
 و آنحضرات بار فرودشی مانع از ماندن شماها هستند بجهت
 اگر بیرون می روید من دو نفر آدم خود را همراه شما میکنم از جهت بدبختی
 که شماها را از جنگل نبرد رساند حضرت با اصحاب نگاه کرده دیدند
 که اصحاب زیار مشتاق برفتند هستند و اصلی شده فرمودند که
 بسیار خوب میرویم تا آنکه آن شب گذشت و چون صبح شد ^{نفر}
 آدم عباسقلی خان آمدند حضرت هم سوار شدند و آن کاروانسرا
 بیرون لشرف آوردند و همراه آن دو نفر روانه راه شدند چون
 قدری راه رفتند بجنگل رسیدند بلدها بجنگل زده فرار کردند
 حضرت با اصحاب خود در میان جنگل می رفتند تا نزدیک نظری
 که سبب هوشی صدای تفنگ بلند شده و پیاده گردیدند پیش هم ^{فرست}
 که رحیم علی اصفهانی نام داشت بیژر آمد و کلوله اش برداشت و سوار
 بردست او خورد باز می رفتند که ناگاه پیش روی آمد و جناب ملا محمد ^{حسن}
 اخوی جناب ملا محمد صادق خراسانی که بر تکیه اخوی خود سوار

همراه حسن و برودند و فتنیهای تفتت را روش کرده روانه راه شدند
 در بین راه عیثم او با سب و شمشیر آن حضرت افتاد طبع آن ملعون
 بجزکت آمد عرض کرد سر عیثم از شما میخواهم اگر بمن صید کنید که
 همراه شما بیایم و از جنگل صیگن رانم و الا خود صید کنید حضرت فرمودند
 چه میخواهی عرض نمود یکی اسب شما و یکی شمشیر شما و سومی سپر شما
 بآن ملعون حضرت فرمودند که اگر کار از جنگل بیرون نروی ^{چیز را} دروغ
 بنویسد هم و لکن فرزند خود را بنویسد هم آن ملعون با پیشرفت که
 میرزا محمد کاظم را بتخت خود سوار کند حضرت خود پیش ^{بودند} شتر رفت
 و سپر جناب میرزا محمد باقر را بتخت خود سوار نمودند و صیغفتند تا عصر ^{شد}
 منافقین اصحاب آن بزرگوار را از راههای میگردند که بلیت نفر بیشتر
 نمیتوانست عبور نماید و منافقین اصحاب را از عقب میزدند و اسباب
 و برات ایشان را می گرفتند و بعضی را می کشتند و بعضی را می خوردند
 و می کوبیدند تا اینکه بحسب ظاهر این جناب حضرت رسانیدند
 حضرت در بیابان پیاده شدند و نماز ظهر و عصر را خواندند
 و حسن و خان را طلبیدند و فرمودند که اگر معصوم تو من هستم بگیر
 این شمشیر و سر مرا بندگان و بیچاره های دیگر را از دست مکن آن ملعون
 عرض کرد که بمن دخلی ندارد هزار تفتلی از بار فرودش آمده اند و ^{معمول}
 خون آردهای خود را دارند که اگر من همراه شماستم هر آنچه شما را ^{میکنند} اهدا کند
 بر من نهد

شاهارا تمام میکنند حضرت فرمودند که اگر همه شاهارا تمام کرده اند
 که از اینجا حرکت نخواهیم کرد چون حضرت و حیان رید آن هم بار و هوا
 تفکیح خود در گوشه قرار گرفت و قرار کند اشته بود که من میروم
 حضرت را در بعل میگویم که دستش بشمشیر نرسد شاهرا خود را در بار
 او بیندازد او را دستگیر میکنیم و از طرف دیگر شاهرا بریزد و دیگر
 بقتل رسانند باز هم آن آبدار این خبر را آورد و خدمت حضرت
 عرض کرد فرمودند خداوند تورا جزای خیر دهد بعد از آن قدر یکی
 از شب گذشت حضرت آمد بسر منزل حاجی عبد المجید نیشابوری
 نشست و جناب میرزا محمد تقی جوینی در سر منزل جناب حاجی با ^{حضرت}
 هم صحبت شدند حضرت گفت که آمده ام که شاهرا بزرگ خود را ^{سلام} تمام
 نمائید و اسباب خود را او کند آری و بروید جناب میرزا صمد باقی و ^{حضرت}
 دیگر که تشریف داشتند فرمودند که این امر نشدنی است حضرت گفت
 که فکر دیگر کرده ام و آن این است که خود حضرت با چند نفر رؤسا
 اصحاب خود تغییر لباس دهند و البیاضا ایوم در آن خانه ایستایم
 و حضرت را دیگر هم اسباب و اموال خود را بکند آری و عینکل بزنند و ^{ند}
 اگر این نوع شد خلاصی از برای شما خواهد بود و الا همه شاهرا کشته
 خواهد شد حضرت این خبر را خدمت حضرت عرض کردند حضرت
 فرمودند که یکی نیست که این ملعون را بکشد رسانده اگر کسی ^{بم} نیست خود را

و او را بدست فرستم جناب میرزا محمد تقی ^{میرزا} را در محل که آمده برگشت
 آمد دید که او هنوز نشسته و آرمه‌هایش بی‌بند و آینه میرزا محمد تقی ^{میرزا} گفت
 که ما میخواهیم قتل کنیم و آرمه‌هایش را بکشیم و نمیکند از آنکه که روی محسوس را
 بر کوبانید که بگوید بنیادید که جنور ابدار حیوان بر پشت او زنده که از سینه
 آن بیرون آمد و چون آن دیکو شمشیری بر سر آن زد و بجهنمی فرستادند
 و حضرت خود سوار شد با نفقه صاحب الزمان اصحاب نیز متابعت ^{کره}
 روی آن جنور شیطان آوردند که آن لشکر شیاطین مانند مور و مگس ^{در میان}
 جنگل سیاهان کوریدند حضرت فرمودند که عیال را بریزید و اسباب ^{بندارید}
 آنچه داشتند از عیال و دنیا بچینند و شمشیرها را در دست سوار کوریدند
 رو بدوی که آن را قاضی کلاه خیال کوریدند رفتند چون قدری راه رفتند
 جناب حاج میرزا حسن الرضوی الخراسانی را دیدند که منافقین ^{الشیاطین}
 بپهن کرده بودند و خیال گشتن ایشان را داشتند چون نفقه یا صاحب ^{حیب}
 الزمان داشتند و اهر و تیر در دست منافقین افتاده بود که بخت ^{ند}
 چون حرم مبارک حضرت را ایشان افتاده بود ایشان را ملبس ^س
 فرمودند و حضرت رو فغان دهی که نمایان بود رفتند و حشر و کفر ^{بود}
 که این ده قاضی کلاه است چون بان ده رسیدند خانه ایشان ده ^{آتش}
 از رفتند دیدند که کاور با روی در آن خانه باشد که سبک هو شده دیدند
 که جناب ملا محمد تقی ^{آمدند} هو روی با لیسر خود جناب ملا احمد از آن ده بیرون

و خدمت حضرت رسیدند که عرض کردند آرمهای حسرت و عار را آورده
 اینجا خواستند و از یکشنبه نظر علی خان صاحب اینده عار و نظر را
 از دست آنها گرفته محافظت نمود و محبت زیاری ماکرنا اصحاب ^س
 خرابان ده را داشتند حضرت فرمودند که متعرض اینده نشوید ^{سطه}
 محبتی که با اصحاب ما نموده و در آن شب اصحاب از زندگی دست شستند
 صهای شهادت بودند تا اینکه در وفات آن آرمهای نظر علی خان را گرفتند
 بیایند و راه قاضی کلاه را ممانند آن دو نفر گفتند که از اینجا تا
 قاضی کلاه دو فرسنگ راهی باشد گفتند کرده فرسنگ باشد هر دو
 آن دو نفر روانه قاضی کلاه شدند حضرت با اصحاب نیز روانه شدند
 چون چند قدمی از راه دور شدند است حضرت ننگ شد و کام از کام
 بر زمین است هر چند ضعیف نمودند او حیوان محیرت و قدم از قدم
 برداشت حضرت از بالای آن آب پیاده شدند و با صاحب جناب حاجی
 عبد المجید نیشابوری سوار شدند بعد از آن دو نفر سوال نمودند
 که این چه سرزمینی است عرض نمودند که در اینجا قریب شیخ طبرسی است
 اصحاب را در اینجا بسر بویید که بسیار حسرت دارید و صبح را شریف ^{بنا}
 چون که از بار فروش تا شیخ طبرسی دو فرسنگ راهی باشند آن ^{فقین}
 ایشان از طلوع صبح تا دو ساعت از شب که شترانان ^{محل} که نزدیک
 شیخ طبرسی بود رسانیده بودند حضرت قول آن دو نفر را متوال کرده

و روانه شیخ طبرسی شدند حضرت با اصحاب میرفتند تا اینکه آن
 دو نفر بحسب ظاهر هادی شدند و حضرت با اصحاب داخل شیخ طبرسی
 شدند و چون داخل شدند فرمودند انالله وانا الیه راجعون عجب
 سرزمین است این سرزمین از برای هدفتن من می و اصحاب من در
 این سرزمین مد فون خواهم شد و داخل بقعه شیخ طبرسی شدند
 دیدند که جناب اقا سید زین العابدین بار و فرزند بکر که هور و برادر
 ایشان بودند در میان بقعه شیخ طبرسی پنهان کرده بودند و در میان
 بسته بودند چون حیثیهای ایشان بحال با کمال آن بزرگوار افتاد زبانه
 مسرور شدند و بعد بعضی حضرت رسانیدند گاه باشد بخوابید
 چند شب در اینجا توقف نمایند مرضی فرمائید برویم و اسبابهای
 بیاوریم حضرت فرمودند چون میل دارید بروید بعضی سوار
 رفتند در وقتی رسیدند که منافقین کل اسبابهای ایشان را برده
 و بک نفر بر آورده بودند که هنوز بمقتب اسباب میکرد بخندان آن
 گشتند و بعد که برگشتند اصحاب گرسنه بودند بمقتب آن وقت کشته
 که دو خورجین از اسبابهای خود را در میان شیخ طبرسی یافتند
 صرف کرده آوردند و آن وقت که در خانه متولی شیخ بود آوردند
 نمودند چون صبح شد حضرت فرمودند آدمهای نظریه خان را
 مرضی کنید مرضی کردند آدمهای نظریه خان رفتند بعد از
 طبری

بود که خود نظر علی خان خدمت حضرت مشرف شدند و عرض نمود
 که چرا معارضه و مقاتله میکنید حضرت کیفیت را من اله الی اخره
 بیان فرمودند بعد نظر علی خان چند سؤالی از آن حضرت نمود و
 جواب شنید نظر علی خان محبت آنحضرت در قلب جای داده و بعد
 عرض نمود که اگر چند روزی در اینجا توقف فرمائید من اسباب^{ها}
 شمارا میگیرم و شمارا روانه میکنم حضرت فرمودند اگر مردم با^{ست}
 و قتل من و اصحاب من راضی نباشند من نیز باز^{ست} ایشان را^{ضی}
 نیستم تا اینکه نظر علی خان رفت و چند نفر آدم با طرف فرستاد
 که اسباب را پس بگیرند در هر کجا که بر نیفتند و بصاحبش بر^{سند}
 و روزی بلیت مرتبه خود نظر علی خان خدمت حضرت مشرف
 می شد و مقور نمود که هر شب از برای آن حضرت شام و آور^{ند}
 وقتد و جاهای نیز صیور ستاد و بلیت خوار بر پنج جهت اصحاب
 داد و حضرت اسی بنظر علی خان القات فرمودند تا اینکه بعد
 چند روز شخصی جوین آمد خدمت حضرت شرفیاب شده و مقول^{ام}
 ان بزرگوار را آورده و بقدر چهار صد کوسفند داشت هر را پیشکش
 آن حضرت نمود آن حضرت فرمودند که کوسفند ها را در دو شیخ
 طبری بچراغند و آنچه شیر می دهند بیاورید تا صرف کنیم و بعد
 از چند روزی چیزی از ارض طایفه یعنی طهران آمد و خوانین^{ان}
 ماندند و

مارندران را بطهران خواسته بودند تا اینکه خوانین بظهوران
 رفتند
 و در آن اوقات حضرت قائم حیلانی با آثار سواد ظهیری یا
 شصت
 بقرا از اصحاب شریف فرمای شیخ طبرسی شدند و چون چشم حضرت
 قائم خراسان بر حمال حضرت قائم حیلانی افتاد بسجده افتاد
 و همه عرض کردند سبحان تدویس ربنا ورب الملائکه والروح چند روز
 که از این مقدمه گذشت ابراهیم خان و مصطفی خان و عبد الله
 خان
 مارندران بتایید و تحریک ملاهای مارندران جمع آوری
 لشکر نمودند و چهار هزار ناکس جمع شدند بدور شیخ طبرسی آمدند
 و در آن روز دیوار شیخ طبرسی بقدریک زرع بیتی نبود و بعض
 از آن دیوارهای این افتاده بود و پروایت استاد محمد جعفر بنا
 این استاد اقا بزرگ بنای اصفهان روز سیم هجوم بود که آن
 لشکر شقاوت اثر در دور شیخ طبرسی آمدند و در همه هجوم که
 حتی سر تراشیدن و آمدن موم میدادند و بجهت حرمت داری
 نمی تراشند آمدند با محبت خداوند و اصحاب او بنای معارضه و قضا
 نقد
 گذاشتند و تا هفت روز دور قلعه بودند باری روز اول من
 آمدند و از صبح تا عصری اسب تازی و خود نمائی نمودند و
 بقتل
 می انداختند و در آن روز بقدر هشت نفر از منافعین بپرتک و صل
 شدند و اصحاب جوان را هیچ آسیبی نرسید و شب رفتند و در روز

منزل نمودند و روز دوم آمدند بطریق روز اول گذشت و بسبب ^{بغیر}
 از معاندی بجهنم واصل گردیدند و آن شب را در ده نظر علی خان سکنا
 نمودند و آن ده را سکناي خود قرار دادند و شب تا صبح کشیک ^{میکنند}
 و صدای حاضر باش ^{منتهای} منافقین بلند شده و اصحاب آن بزرگوار در
 آسودگی مشغول بودند قلیلی از اصحاب کشیک می کشیدند و ^{فقیه} منافقین
 و منافقین از اول شب تا صبح سنگر پیش می آوردند چون هشتم ^{مهم}
 شد دیدند که سنگرهاستیان نزدیک بقلمه رسیده کهنیت را برهن
 قام ^{مخبر} حیل آن رسانیدند باران هم گرم می آمد حضرت فرمودند
 اسب بیاورید آورند آن بزرگوار بر مرکب سوار شدند و جناب
 میرزا محمد باقر و جناب میرزا محمد حسن و جناب حاج میرزا حسن ^{خواست}
 و باقی اصحاب پیاره با بفرقه یا صاحب الزمان از میان شیخ طهری
 بیرون لشکر رفت آوردند و سپید و سپرده نفر عدد اصحاب بود
 منافقین چون چنین دیدند سنگر را واکن اشتند و کویختند مگر
 حبیب الله خان افغان که رئیس اهل آن سنگر بود تفنگ را برد ^{اشت}
 هر چند میخواست که آتش بدهد آتش غنچورده که جناب میرزا محمد ^{حسن}
 اخوی جناب قائم خراسانی رسیده و همیشه در دست داشتند که
 بلند کرده که بر آن رفته همیشه از دست ایشان برید و طیار ^{را}
 خواستند آتش دهند سنت نداشت پس خود را مانند عقاب بر بالا ^چ

سر آن ملعون انداختند و کعب طیار نیز سر او را زخم نمودند و بجهنم
 واصلش کردند و بعد سوار شدند و مشغول بجهاد گردیدند و
 قائم خراسانی در جلو همه اصحاب کوم چهار بو شدند و کوم چهار بر که
 ناگاه ملعون بکین انحضرت نشستند بود میخواست تفتک ^{جوریل}
 آتش دهد که حضرت قلعی فزوی اسب خود را تاخت و سینه خود را ^{هدف}
 تیر بلا ساخت آن تیر آمد بر شان را هیند ان جوان خورد و بعد ^{از آن}
 تاخت و ان ملعون را سبک صورت اندر کش واصل کرد حضرت
 قائم خراسانی چون جوان فزوی و جان نثاری او را هیند دیدند
 جبهه دوش مبارک را باو التقات فرمودند و او را فجاج بلباس خو ^{بش}
 فرمودند و از اجا او را بشیخ طبری فرستادند و کد شدند تا آنکه
 حضرت قائم خراسانی بک نفر آمد دست مبارک خود بک فرستاد ^{دند}
 و در ان روز حضرت قائم خراسانی با او را بلند کرد صیقر فرمودند
 که بزنید ای شیروهای من تا آنکه بجای رسیدند که عبد الله خان
 بار و نفر دیگر با شیخهای برهنه راه بر اصحاب گرفتند و منا ^{فقین}
 دیگر که چهار هزار نفر بودند جناب شیخ علی ابن ملا عبد الخالق ^{بزی}
 سرداه ابراهیم خان را گرفتند و با هم در او نهند تا اینکه جناب
 شیخ علی او را بجهنم فرستاد و عبد الله خان که یکی از رؤسای بزرگ
 اشیان بود از ارم بک فرستادند و از منا فقین هفتاد نفر ^ت

واصل شده بودند و آن اصحاب حق بیک نفر زخم دار شده بودند
 و بعد از چند روزی جناب آقا سید حسین و جناب آقا سید حسین
 با جناب شیخ ابوتراب شریف آوردند بقصر و با جناب قائم خاں اسان
 ملاقات افتاد و رفتند و بعد از آنکه فتنه بر طرف شد اهل خانه
 می آمدند و آن وقت می آوردند و میز و خنجر و میز فتنه چون مردم
 دیدند که کسی را با کسی کاری نیست خاطر جمع شدند تا آنکه متولی
 شیخ طبرسی آمد و خدمت حضرت عرض نمود که اسباب من تلف شده
 حضرت جناب میرزا محمد باقر را فرمودند که چیزی با من مروید
 جناب میرزا فرمودند که قیمت اسباب شما چه می شود هر قدر که او
 گفت جناب میرزا بول دادند و او را خوشحال نمودند تا آنکه چند
 حضرت قائم خاں حکم فرمودند بجناب قائم خاں اسان که
 قلم را وسعت بدهید و در او را خند بکنید و برج و بارو
 بدهید حضرت قائم خاں اسان انگشت قبول بر دیده نهادند
 و جناب میرزا محمد باقر فرمودند که طرح این قلم را باید بپوشید
 حضرت قائم خاں اسان و جناب میرزا محمد باقر با چند نفر دیگر از
 اصحاب که روزه سالی اصحاب بودند از شیخ طبرسی بیرون رفتند
 و امر فرمودند که آنچه در جنت در دور شیخ طبرسی بود انداختند
 صاف نمودند و موضعی را فرمودند که حفز کنید که آب شیرین بیرون
 خواهد آمد

Strengthen
 Fortification
 Shany kar

خواهد آمد بعد از حضور کردن آب شیرین خوشکوار پیدا شد ^{بجهت}
استایدن و بعد طرح قلعه را ریختند و اصحاب مشغول کار کردن ^{شدند}
و اهل مازندران صبح می آمدند و تا شام کار میکردند و شام ^{فتند}
و حضرت قائم خراسانی روزها شریفی می آوردند و با ^{اصحاب}
می ایستادند تا اینکه خندق را کردند و برج و باره قلعه را درست
کردند و طرح حامی هم ریختند و حامی هم ساختند در میان قلعه
و در دروازه از برای آن قلعه قرار دادند یکی رو مشرف ^{مغرب} و یکی
و چون میخواستند که دروازه را بسازند حضرت قدوس ^{فرمودند}
که هر که در اینجا هست هر یک بنیست خشت از ده نظر علی خان ^{بیا}
همه رفتند و هر یک بنیست خشت آوردند حتی جناب ^{الله} بار هم سلام
علیه شریف فرزند و بنیست خشت آوردند و دروازه را ^{ساختند}
چون تمام شد یک دروازه را بسازند و یکی را با قار ^{سوله}
بصورتی واردند و هر برج را بدستند و استقامت ^{جمع} را می
گویند که چند نفر بودند که حسین حسین می گفتند و بر سر ^{سینه}
و می خندیدند و کسی عید الله که چرا چنین میکنند و چیزی ^{میخوردند}
و تا مدت حاصل روز چیزی خوردند و بعد یک پیاله ^{چای} حضرت
قدوس با آنها دارند خوردند و باز چیزی خوردند تا جان ^{را}
آنها تسلیم کردند و جناب علامه المکریم قدوسی در آن ^{اوقات}

این خدمت حضرت قائم جیلانی رسیدند و ما مور بارض طاسند ^{هر}
 نمودند حضرت قائم جیلانی امر فرمودند بنماز جماعت و اصحاب
 دست و یکی را قرار دارند که پیش نمازی کند و باقی در عقب سر آن نماز
 کنند و حضرت قائم جیلانی توفیقات بجز صبارت مینوشتند و
 میدارند و هویک اصحاب را صیغز مورند نو کبسی و رحمت گوده
 و شخصی بود از اهل بشیر و به در در بقعه شیخ طبری از اصحاب ^{بود}
 شغلش این بود که گفتی حضرت میگرد حضرت قائم جیلانی فرمودند
 که این مور شیخ طبری است و باک دفعه صیغز مورند که هر که ذره ^{بیت}
 جناب ط صلوات الله علیها داشته باشد از آنست جهنم خلاصی ^{ندارد}
 و باک صیغز مورند که هر که از شما ذره از صحبت جناب طاکم
 شود از آنست جهنم خلاصی ندارد و چنین فرمایشات صیغز مور
 که صافی بیکه یک میبود و صیغز مورند هم با هم یکی باشند و مثل ^{باید}
 باشند و در مقام اتحاد با یکدیگر ساوت نمایند و غضه اهل و عیال
 و فرزندان بخورند که هر عیال من می باشند و باید که من غضه ^{بخورم}
 و من شمارا اینجا جمع کرده ام و اینها را بشما میگویم بشنوید و حاکم
 زحمت میکشید و فرزدار حدیث را خواهید بود و بیاید و همت ^{کنید}
 و هر خود را مقام توحید برسانید دیگر مشکلی از برای شما نماند و ^{مشکلهای}
 بر شما آسان شود و اصل نقطه را بشناسید و بخورید تا از حکمتها

و علمهای

و علمهای توحید آگاه شوید و در اینجا بودیم و کسی را با کسی کار
 نبود تا اینکه مدت بیچاره گذشت و هر دم آمد و سندی میوردند و هر
 کسی چیزی می آورد و بقیعت اعلی میفرودخت و میرفت و حضرت
 قائم جیلانی بجناب میرزا محمد باقر میفرمودند که آن وقت بخوید و آن پسر
 آن وقت زیاری خریدند و امر بدین منوال میکند شد تا اینکه روزی
 از رویانها حضرت قائم خراسانی مرتبه دیگر اصحاب را جمع نمودند و
 امام حجت فرمودند که در مرتبه عهد خود را از کورن شما پراشته هر
 کس که می خواهد برود هنوز که در روز شمار آن گرفته اند و محاصره
 بودید و هر کسی گشته شدن را بخود دیده باشد و هر که میفرمودند
 که بغیر از گشته شدن هیچ نیست تا آنکه سفید العلماء که همان زن
 زنی دار که در حادثه وارد شده که فاعل را سفید میکند این معلوم
 مؤلف گوید شهر نیست که این کسیکه محبوب از حق می شود و محتمل
 مثل مظهر خدا را وسی و کولتشی و اهتمام نماید در فعل حجت خدا
 که مظهر حق است و انکه می خورد از علمای اسلام بدانند و محتمل
 اینجور که شده آن ملعون هر دو در آن وارد از زن هم نیست
 بلکه نسبت زن بد و در این حیث است از سنک نیست تو و بد تو
 بلکه نسبت سنک هم حیث است چرا که سنک را صفات نیک همراه
 اللهم عذبه بكل نعمت و سخطك و لعل الله عليه لعنا و لعنا ابنا سنک

خلاصه سعید العلماء صوری بظهور آن نوشت همی ز تفتیخان و
 ناصر الدین شاه که لشکر بفرستید و این حضرت را تمام کسب تا آنکه جا
 بجهت ما زندان تعیین نموده و آن خاکر شاهزاده مهدی ^{قلی} ^{مهدی}
 بود که یکی از شاهزاده های قاجاریه بود و دفع آن حضرت را
 بمهدیه آن و آنرا نمود پس شاهزاده وارد ما زندان شد
 پنج فرسخی شیخ طهرسی فرود آمد و خوانین ما زندان هم ^{ان}
 طهران برگشتند و روایت استار محمد جعفر بنا اول ماه ربیع
 الاول بود که خبر آمد که شاهزاده بالشکر بسیار آمد در فزان ^{کی}
 منزل کرده و جمع آوری لشکر میکند تا روزی از روزها این ^{آمه} ^{تغ}
 و گفت شاهزاده خمیر بیرون زده است و میخواهد بیاید باشا ^{دعول}
 کند حضرت قدوس هم فرمودند که ما هم امشب خمیر را بیرون ^{موندند}
 اکنون شاید ما بیرون نیش آن و شام بود که این فرمایشات ^{میر}
 شب را خوابیدیم و صبحی که برخوآستیم از خواب دیدیم ^{بیم} ^{زرع} ^{بوس}
 در روی زمین نشسته اهل ما زندان همه تعجب میکردند و میگفتند
 که هر کس ندیده بودیم این قدر بوش بیاید و بزمن هفت روز ^{مانند}
 حضرت قدوسی فرمودند که این هم خمیر که بکل ما زندان ^{دیدیم}
 واقعا دیگر نمی آید اما ما بیرون نروا و تا به بنیاد ضرب ^{دست}
 ما را در این گفتگو بودند که یک نفر با دو سیست سوار از ^{هزاره} ^{بشا}

آمد که به پیغمبر شایسته میگوید و چه بنا دارید و عیار از برای شاهزاده
 بیسیم کیفیت را خدمت حضرت قدوس عرض کردند که از نوبت شاهزاده
 کسی آمده و چنین میگوید حضرت قدوس فرمودند بحضرت با
 که حضرت قائم خراسانی باشد که بر روی در بیرون قلعه ^{بیند}
 چه میگوید و جوابش را بدید حضرت قائم خراسانی
 از قلعه بیرون لشکرهای آوردند و با آدم شاهزاده بنیای ^{صحبت}
 و جواب و سوال گذاشتند رسول شاه زاده عرض کرد چه بنا دارید
 و خیال شما چیست حضرت فرمودند ما با کسی کاری نداریم و
 ما را اراده کردید استیم و اهل خانه در آن خودشان آمدند و ما را
 بر گویانید و گفتند که شاه مرده است و راه معشوش است ^{و شما}
 بیایید ما را در آن نمایند تا راهها امن شود و آنوقت بروید ^{بهر}
 کجا که خواهید و ما گفتیم که شماها مثل قوم کوفی و فانداری
 و مانند رانم مثل شهر کوفه میماند و هم گفتند که خدا نکند که ما
 مثل کوفی باشیم و هر القاس کردند و ما را بر گویانید و رو بیا
 فروش و میخواستیم که نماز کنیم مانع شدند و نکند باشند که
 ما نماز بخوانیم و هجوم عام کردند و بنای زرین و کشتی را گذاشتند
 و کردند آنچه کردند در بار فروش و در عرض راه تا شیخ طبری
 و دعوی عبد الله خان و حال شماها آمده اند بیای و عوار ازید

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

اللهم صل على نطفة البيان وادلاء امره بالعزة والجدال وعذب اللهم

۱۲۷۸

عن لوریه من یدر بالمطوۃ والعدال من سنه

مؤلف گوید امیدواران اهل تحریر و استکتاب حیات و احوال

در بیان که هرگاه سهوی یا خطائی علی ید مؤلف یا کلمات غیر مربوط

در این کتاب ملاحظه نمایند بقیام عضو و رحمت در صدد اصلاح

بر آید و طلب معفرت بجهت

امین عبد ذلیل نمایند

در آن شب بلند شد گفتار از جا ز آمده و بر هم ریختند و بیکدیگر
 می کشیدند و اصحاب هر یک یک در شمال سفید و بیستای خود^{بسته}
 بودند که بیکدیگر گشاسند چون آن دو بزرگوار شمشیر از نیام^{بند} کشیدند
 و اصحاب نیز شمشیرها کشیدند و در میان جنود شیطان حمله آوردند
 و با قدری و با صاحب الزمان ضایق شدند و می زدند و می کشیدند
 منافقین بر وی هم ریختند و بعضی از اصحاب داخل محبس شاهزاده
 شده دیده بودند که همه آدم در میان تاریکی می آمدند چند شمشیر^ی
 زده بودند بر آنها که صدا بلند نموده بودند که ماها بابی نیستیم
 متهم کرده اند گفتند که شما کیستید یکی گفتند بود که من یوسفعلی
 اردبیلی هستم چراغ و روشنائی آورده دیدند جناب ملا یوسفعلی^{سقط}
 اردبیلی و نیک نظر دیگر میامی که از اصحاب بودند و بخیر کرده
 بودند و کتله بر یا های آنها گذاشته بود و بخیر استگفتند و^{استانرا}
 بیرون آوردند دیدند که جناب ملا یوسفعلی زخم دار شده^{است}
 ایشان را با چند نفر اصحاب روانه قلعه نموده و خود متوجه اعداء
 شده بجهار مشغول شدند آن ملعونان شکست خورده رو
 بفرار نموده گریختند و یکی از آن بود که منزل شاهزاده بود
 و عمارت مقابل در خانه بود و بالا خانه در آن عمارت بود
 چند نفر در آن بالا خانه رفته بودند و هر که معرفت در آنجا

بیش نقتت میزدند که ناگاه جوانی پوربنا که نام او استار حسن ولد
استاد امامزاده بنای اصفهانی همچوان از عقب آن جماعت خود را ^{انداخت}
در آن اطاف دید کوزه باروت است این کوزه را برداشت و در ^{زیر}
آن بالا خانه گذاشت و آتش بان کوزه انداخت و خود را انداخت ^{نفت}
در میان صحن آن که سبکباران کوزه آتش گرفت و آن عمارت را سرتنگو
نموده و هر که در آن بالا خانه بودند بروی هم ریخته و برادر مهدی ^{قدوس}
مدرک حاصل شد و شاه زاره مهدی علی میرزا با پای برهنه ^{بخت}
و حضرت قدوس از عقب اعدای تاختند که ناگاه ملعون کین ^{کره}
بیری مجتاپ شد و بی انداخت که آن پیر آهد بر دهان آنحضرت
خورد دندان مبارک آن حضرت شکست حضرت پرگشتند اصحاب
چون چنان دیدند روح از بد نشان عفارقت نمود مانند ^{شدند}
و مگر ایشان شکست حضرت قدوس با اصحاب فرمودند من بشما نکفم
تا صانان ندیم شماها بغضیت اموال پیرانید آخر شما کی آدم ^{شودید}
و نافرمانی کردید و می کنید اصحاب عجز و کوبه و ذاری نمودند و ^{عوض}
کردند که ما را عضو فرمائید و دیگر چنین نمکنیم و آنچه اموال آورده ^{رند}
همه را ریخته اصحاب آن شب را ناصح مشغول بودند بجهت
تا آنکه جنودنا مسعود را یکی متهم و پراکنده نمودند پس آن ^{درو}
بزرگوار با اصحاب برگشته وارد قلعه مبارک شدند و بیت و بیخ ^{نفت}

از منافقین بدرك و اصل شده بوره و بر بابت محمد جعفر ساجها
 نفران اصحاب حق بدرجه شهادت رسیده بودند ^{حضرت} با
 قائم خراسانی بجهت صدقه که بر لب مبارک حضرت قائم ^{خدا}
 وارد آمده بود و طاقی می خوردند و لب از طعام خوردن ^{انکه} نبتند تا
 عباس علی خان کار بجای بعد از چند روز جمع آوری لشکر نموده
 باهشت هزار ناکس آمده در نزد یک قلعه فرود آمدند با طواف ^{فرستاد}
 و ملک خواست از قاضی غلام و عامل و سوار کوه و هفت اردو
 در پشت هم زدند و اصل قلعه را محاصره کردند و کوه ^{سنگینه} سلامت
 و سنگرها فرساختند و مخفیها در پشت نمودند و دعوا را از
 گرفتند و مانند باران کلوله تفنگ طری میخندند و شبها صدای حاضر ^ت
 اردوی شقاوت ^{بیان} بلند بود و مشعل در درواریها افکار و ش
 می شد حضرت قائم خراسانی اصحاب راجع نموده و ایشان را
 نصیحت و دلداری و موعظه نمودند و فرمودند کسی را که هزار ^{لیست} رود
 و شصت سال منتظر او بودید حضرت قدوس است و خلاف رضای
 ایشان و نافرمانی کردن آن بزرگوار جایز نیست و سزاوار نباشد بلکه
 اطاعت اینجناب اطاعت خداوند است و او است کسی بجات و اگر ^{امروز}
 سخاها رحمت میکشید فرود اراحت و استراحت خواهد نمود ^{کسکه}
 بمقام توحید رسیده باشد دیگر از برای او جای نیست و عیات ^{و عیات}

است
 از برای او نخواهد بود بلکه همت او عین حیات است چنانچه حدیث
 که المؤمن حی فی الدار یعنی مؤمن در هر دو عالم حیات دارد و همت
 از برای مؤمن نیست بلکه حیات و همت او یکی است و شما هارا ^{در عالم}
 در اینجا که همه مقام توحید برسد و کسانی هستند که هوجبه دارند ^{هند}
 و امروز در اینجا حاضر باشند و جان خود را در کاب این نوزگار ^{نشان}
 کنند و از برای ایشان ^{مکن} نیست ای اصحاب حق بدانید که خالق عالم را
 که عزبال کردند شماها از عزبال بیرون نرفتید و شماها بهترین خلق
 هستید و تعجب نکنید که ما مردم کاسب و فقیر هستیم و قابل انتقام
 اعلیٰ نیستیم مگر نشنیده اید حدیث اسفلکم اعداکم و اعداکم اسفلکم
 آن کسانی که می آیند و امر قاهر را بر مردم میرسانند و خود را از ^{سینه}
 سزده نفر که ^{میدانند} نسیا و صیبا شدند با وجود آن امران قدر عظیم ^{است}
 که آن حضرت بر میگردند و چون حقیقی بنشینند خزا و فتول میکنند ^{بعضی}
 با وجود آنکه امر قائم را امر رسانند مردم و تبلیغ می نمایند باز باله
 بر میگردند مؤلف گوید چون خورم در آن زمان ظهور را نمودم و بابت ^{نفت}
 عظمی مستفیض و مسترزق شدم خدا را چینه نغز دادیم که او را
 صدقه می نمودند و تبلیغ امر حضرت رب اعلی را نمودند و بعد برگشتند
 و کافر جدا شدند و از عظمی زات حق محجوب شدند بلکه فتوای ^{شد}
 قتل حضرت دگر جل و عمر را دارند ^{آن} ماسد ملاعبه الخالق نیز در اقبال

خلاصه حضرت قائم خواستنی فرمودند ای اصحاب حق وقتیکه
 خداوند بخواهد گری بر کسی فرماید مثل کشتی نوح وقتیکه آب همه
 عالم را فرا گرفت و کشتی بر روی آب میگردید و کوههای بلند همه
 کشیدند و هربات می گفتند که اینک کشتی نوح بر من قرار میگیرد و
 هربات فریاد میکردند که کشتی بر من قرار خواهد گرفت مگر کوه جو
 که از همه کوتاه تر و کوچک تر بوده بود بر خود نیالید با خود ^{گفت}
 که من باینهستی و کوچکی کجا کشتی نوح بر من قرار خواهد گرفت
 و صفت از خود دور نمود لهذا خداوند عالم تفضل بر او فرمود
 کشتی آمده و بر جوی قرار گرفت و جوی همان کوه طو است
 که محل معاینات حضرت موسی با خداوند بود هر وقتی که نور خدا
 ظاهر می شود هر که محبت چهارده معصوم در دل او بیشتر است
 که محبت خداوند است بر او می تابد و هر دل که محبت حق دارد
 بر آن بیشتر تابش می نماید و دیگر نظر میکند که نگوی عبارت بیشتر کرده ^{است}
 یا کمتر یا یکی دولت دارد و دیگری فقیر است مناط محبت الله ^{خدا}
 هر که الله و فی الله تراست و بی عشق تراست و اقبالش ^{مظهر}
 بیشتر است مقام او عالی تر می شود خواه فقیر باشد خواه غنی ^{خلاصه}
 از صفی تا شام اصحاب را موعظه و نصیحت می فرمودند و پند مایه
 میدادند تا غرر طبع و در اصحاب نوح را فرمودند که راست ^{بودن}

میرویم و از خجالت و از کس بیرون می آیم و دوست و دو عدد
 بعد در بستان دیدند که در رکاب آن بزرگوار میدان روند و
 فرمودند که در این دعوا من با چهل نفر شهید می شوم هر که عمل دارد
 و میخواهد بیاید و هر که میخواهد نیاید بعد از آنکه دوست و دو
 بستان دیدند و اساقی هویک را نوشتمند که معین باشد پس شریف
 فرمودند بحمام و غسل فرمودند و بیرون آمدند و چون شب شد بخند
 حضرت مد و من رفتند و گفتند که امشب شکی است که از خجالت
 بیرون آیم و از آن میدان از آن بزرگوار حاصل فرموده بایکدیگر و در
 نمودند و از رحم شریف بیرون آوردند و کم مبارک را از برای شها
 حکم بسته مهای جانفشانی در کوه دوست گردیدند جناب حاجی
 عبد المجید الراویة المعتمد الجود الحمید میگوید که من نمودم در آن
 در خدمت آنحضرت ایستاده بودم که آن بزرگوار اسلمه کار خوب
 بر خود آراست و که بسیار بر گردید مبارک بر روی یکدیگر عزیزان
 من عرض نمودم که هرگز ندیدم جناب شما که مبارک در این نوع حکم
 ببندید و ایقدر که بر روی هم برینند حضرت فرمودند که برای شها
 باید حکم بست و امشب باید از خجالت و از کس بیرون آیم و کم
 برای شها حکم می بندم و جنس شها در خود را میفرمودند پس از
 دروازه شیرازها بیرون شریف بردند و در لب خندق نشستند
 تاروست

تا دولت و در نظر که حکم فرموده بودند و سان دیده بودند بیرون
 آید امشب را اصحاب قدری دیرتر بیرون آمدند حضرت دیده
 که صبح طلوع شد حضرت متعجب شده برگشتند اصحاب نیز برگشتند
 چون صبح شد اصحاب را جمع نمودند و خطبه بیان فرمودند و اصحاب
 مواعظ و نصیحت فرمودند چون شب شد دیگر اصحاب تا صبح ^{نخواستند}
 دو ساعت بصبح مانده دولت و در نظر اصحاب که سان دیده
 شده بود در خدمت آنحضرت بیرون رفتند آن بزرگوار چون نور
 تابان و اصحاب خود در خدمت آن ولی الله مطلق با شوق تمام ^{روان}
 میدان گردیده اند تا رسیدند بار دوی شقاوت اثر آن مشرکان ^{عباد}
 و آن کافران از حق بیخبر گریخت مرسته لغوه یا صاحب الزمان بلند ^{نمودند}
 و در میان آن منافقین افتادند و شمشیر در میان آن کافران ^{غدا}
 گذاردند و لشکر خویشان نیز بیکدیگر با جهنم و اصل فرمودند ^{حضرت}
 و اصحاب هر یک هیکل سفیدی را هیکل انداخته بودند تا آنکه بیکدیگر
 نشناختند و حضرت قائم حواسان مرکب را بچوگان در آورده ^{همینجا}
 به نسیه و قلب را بجناب میر بخشید و بر هر که میدادند چون خیار ترند ^{سیم}
 می نمودند و هفت اردو را بر هم زدند و شور و غوغا بر پا نمود ^{صلوات}
 باز کرانه و با صد و بیست و صاحب الزمان از اصحاب حق بفلک ^{سید}
 و خاندان که مانند نیا بر آوردند روی خود از خوب و گاه ساخته ^{بودند}

آتش زدند بعضی از حاضران همانند من بدست خود آتش کشیدند و آیه
 وافی هدایه که قبل در قرآن نازل شد که بخوبی بیوهم باید هم و آید ^{المود صبی}
 در حق آن منافقین صدق نمود و شب مانند روز روشن شده بود
 و اصحاب حق در میان درویشان بودند و لشکر کفر کیش ^{اندیش} مشقاوت
 در میان جنگل در تاریکی بودند چو عباس علیه السلام که در میان چنین دید
 آن نابکار صومعه بلندی را دورش را خند میگردید و سنگ ساخته بود
 چون جناب باب اردوهارا بر هم زدند آن ملعون هزار تنگی ^{خواست}
 در فتنه در میان آن سنگ نشستند و چون در تاریکی بودند و ^{شاید}
 میدانید و آنحضرت هم همراه میرفتند و مرکب با جوان میدادند
 تا آنکه بار روی آن نایبک رسیدند و بحسب ظاهر آنجناب از حیل آن
 نایبک خبر نداشتند که چه مکر و حیل نموده که بیک مرتبه آن حرام زاده ^{ها}
 شلیک نمودند بقدر هزار تنگ آتش دادند آنحضرت با اصحاب
 همه برگشتند و بار دیگر باره رفتند آنجا و باره نیز شلیک نمودند
 تا چند مرتبه حضرت با اصحاب رو بآن کاغذان میرفتند و آنجا
 شلیک میکردند و حضرت با اصحاب بر میگشتند تا آنکه عباس علیه ^{خان}
 حضرت قانقروا سافرا بنظر در آورده کین کرده تیری بجای آن
 مظهر تسبیح خداوند انداخت آن تیر آمد بر سینه و کیند آن
 سید بزرگوار رسید حضرت فرمودند که برگردید اصحاب برگشتند

و خاک بر فرق عالم و عالمیان ریخته شربت شہادت نوشیدند
 آن جناب آمدند تا در قلعه مبارک بیکبار فرمودند از حالت ^{کسی} و آن
 بیرون آمدیم و فرمودند مرا بگردید استاد آقا بزرگ اصفهانی با
 چهار پسر خود در خدمت آن بزرگوار بودند یک پسرش محمد لقب
 سائزده سالگی بیارزش گفت رسیدیم بقبر ^{و رسیدیم}
 باصل مقام توحید و مفاتیح که میباید برویم بمن نشان دارند در آن
 اثنا ملعون بتری بر پیشانی آن سعادتمند زد بان گفت الهی شکر
 صد هزار مرتبه که آنجا نیکه مرا شتام دارند مرا عز ستادند بزودی
 واقفاد و خان را بجان آفرین تسلیم نمود اعلی الله مقاصد در آن دعوا
 بارشوش شهید شد و این کلمات را در وقتیکه زخما ر شده بود
 می گفت در حالت جان تسلیم کردن و یک پسر دیگرش که لقب ^{شاید}
 سالکی بود در شب شہادت جناب باب شهید شد پدرش خدمت
 آن بزرگوار عرض کرده بود که چهار پسر خود را آورده ام که در رقاب
 جناب شما جان نثار کنند و در آن شب چون پسر شهید دید ^{خدمت}
 حضرت قائم خراسانی عرض نمود که یک پسر دیگرم فدای شما شد
 فرمودند خدا تو را صبر دهد و این پسر نامش ^{لقب} هراهی کرد و کسی عیندا
 که جناب بیخوردند اند تا در قلعه که فرمودند مرا بگردید و در آن ^{وقت}
 اصحاب نجیب بودند که در حین دعوا خودمان در خدمت جناب ^{ایضا}

کشان

بودیم و دیدیم که زخمتها سیان سوراخ سوراخ شده و بر بدن عبا
 هیچ آسیبی نرسیده بود و هر چه فرمودند همان شد و قدر نشان
 ندانستیم و دیگر کسی بنام برای پدر و نژاد برای لیس و نژاد برای برادر
 کوبه میگردید بلکه همگی از برای آن بزرگوار کوبه و زاری و بوجیه و با قرار
 صبر بودند و بر سر و سینه میزدند و چون صبح روشن شد دیدند
 که آن اصحاب چهل تن شهید شده که حضرت قائم خراسانی فرموده
 بودند و نود نفر زخم دار شده بودند استاد محمد جعفر راوی میگوید
 که چون اصحاب دیدند که آن حضرت شهید شده اند گفتند حال
 که این بزرگوار شهید شده زندگی بر ما حرام است بیاید تا ما
 همه برویم و تا جان داریم می کوشیم و جنگ و جدال میکنیم تا همه شهید
 شویم و آمدند خدمت حضرت فاطمه و منی که از آن بگریه آن بزرگوار
 فرمودند دیگر مروید که آنها نیز منی مانند در اینجا و خواصند رفت
 و گفتیکه آنها رفتند شما بجا بروید و بنشینید و خوردن آب و خوردن
 طلوع آفتاب بود که دیدیم سواری می آید وقتی که در قلعه رسید
 دید که صدای کوبه و زاری بلند است پرسید که شما را چه می شود
 که این قدر بر سر و سینه میزدند اصحاب در جواب گفتند سید
 و ملامی ما را شهید کرده اند و از برای او است کوبه و زاری ما را
 و آن سوار صلحان بود چون این خبر را شنید از اسب بر زمین افتاد

بخدمت حضرت قدوس

بجنده شیرین میفرمودند بعد از چند روز که از این مقدمه گذشت
 خدمت حضرت قدوس عرض نمودم که فدای شما شوم حضرت توقع
 المشافه فرمودند که باسم الرب العبارز والشهارة ان لعل ان الذي رايت
 وسمعت كما رايت وسمعت اسألو نور جناب حاجی میرزا محمد حسن
 راویة المعتمد که اینچنین را دیده و شنیده هم چنین است که دیده و شنیده
 موافق گوید که خودم همین مطلب را از جناب ملا میرزا محمد خلاق
 که از بقیة السیف مانندان است بگوش خود شنیدم که گفتند
 باین طور که جناب حاجی میرزا محمد حسن روایت کرده اند خلاصه اینست
 خلاصه در آن شب چهل نفر از اصحاب حق بدرجه شهادت غایب
 شده بودند و چون صبح روشن شد صدای شیون لشکر اعدا بلند
 گردید و عروید که حضرت با شما است چون کلین زخم را دوردند
 می توانستند که بیرون روند و جدال نمایند و صنعاً و هم حریقت
 رفتن و جیت کردن بداشتند کسی بیرون نرفت سید حسین نام
 با عروشی که از اصحاب بود و کلاه روی بود در بالای بیج قلعه
 تماشای اردوی معاندین را میکرد و عباسقلی خان ملعون را دیده بود
 که در بالای تکی ایستاده و لشکر را تحریک میکند بدو هم آن جوان بود
 فرزانه شیخ الدلا بروی دست گرفته و در میان سقلی خان التی دار آن

آمد و بنشیند و عیسی او خورد که بلند شد و بر زمین افتاد که همان
همه منهدم شده هزار برقرار اختیار نمودند و تا عصری از آن
روز نشیما ی بلیده پشانی می بودند چون افتاب بلند شد حضرت
قدوس فرمودند بجناب میرزا محمد باقر که حیدر مراد فرزند عمایید جناب
میرزا محمد باقر با جمعی دیگر از اصحاب آن سینه بزرگوار و سرور عالم ^{مقتدا}
و لا ستار را در گوشه آن بقعه دفن نمودند و در وقتی که آن حضرت
دفن می نمودند حضرت قدوس آمدند در باک ^س سر اجنباب و فرمودند
که ای حیدر من بی تو بخواسان نمیروم و اصحابی که زخم دار بودند
از آن جمله جناب میرزا محمد باقر و جناب میرزا محمد تقی ^{جانب} حویلی و جناب
میرزا محمد حسن ^{اصفهان} انزوی حضرت قائم خراسانی و ملا محمد رضای
واسانی دیگران در نظر نیست و از همان روز حضرت قدوس زیارت
از برای شهداء فرمودند و بیرون دارند و فرمودند که این زیارت
شهدار را بخوانید خدا صبر چون عصر آن روز شد جناب میرزا محمد
باقر و جناب میرزا محمد تقی با جمعی دیگر از اصحاب سوار شدند و رفتند
در محل دعوی گاه و قندگاه شهداء وقتی که رفتند خبر دیدند که الهی
صیغ دیدند که بلیده دیدند که تنهای شهدار ^{نقد} شمشیری که بر اندر دیده
از شهدار سر بریده اند و سرهای مبارکشان را بر دامنه این ^س ^س
شهادت جمع آوری کرده آورده و در جلوه ^{دیده} شیخ ملایم ^{دیده} فرمودند

و نغشهای مبارک و مطهر شهدا درین نمودند استار و عود جعفر بنا کوبید
 پس بعضی اصحاب خدمت قائم جیلانی عرصن نمودند که در سر از ^{سینه}
 شهدای حق را جدا کرده اند فرمودند شما هم بروید و سرهای کشتگان
 اظهار احد اموره بیاورید و یک سیدان قلمه باند چوهار بر زمین ^{بزنید}
 و آن سرها بر سران چوهار نصب کنید پس فرموده آنحضرت ^{فیند}
 و هر قدر از نغشهای بلید افکارا که باقی مانده بود و نبرده بودند
 سرها شان را جدا نمودند و آوردند و در نزد یک قلمه چنانکه فرموده
 بودند چوهار بر زمین قرار دادند و سرانند ازها بر روی چوهار قرار
 دادند و آن سرهای بلید را بر آن چوهار نصب نمودند و در آن دعوا
 که در ساعت بیشتر طول نکشید بود از صافترین قریب بیصفت هزار
 کسی ببردت بالوان و اصل شده بودند این هنگام بچاه روز بنوروز
 مانده واقع شده و در آن اوقات جناب رضا خان و هر شد نا ^{کاسم}
 ایشان عهد مهدی بود داخل قلمه شدند و اصحاب حق ملیق کردند
 و حضرت قدوس بعد از شهادت جناب باب جناب میرزا
 محمد باقر فرمودند که امور آن اهل قلمه را متوجه شوید و بنظم
 حرکت کنید و افغانی که تازه آمده اند و افغانی که از پیش باقی
 مانده اند بگویند تا آنکه درون شماها کسی نیامده هر که میخواهد ^{برود}
 برود تا که کسی را با کسی کاری نیست و دست زوری کسی نکوی ^{خوار}

هر که از روی رضا و تسلیم خود میآید عمانه و الا برود که بپیران
 شهارت چیز دیگر نخواهد بود و جناب میرزا محمد باقر آمدند و آنچه
 حضرت فرموده بودند باصحاب رسانیدند و هر که رفتی بود رفت
 و بعضی که روز نخلت میگذشتند که روز بروند شب که ^{قتند} میشد ^{عبر}
 و اصحاب بحضرت قدوس عرض کردند که سیصد و سیزده نفر که ^{در}
 رکاب قائم حاضر می شوند که از همه شهر هستند مگر از اصفهان
 که یک نفر است و الان چهل نفر از اهل اصفهان در رکاب ^{ضرب} شما
 حضرت توفیق مبارک نوشته بیرون دارند که آن اصفهان که ^{شما}
 میگویند صاری می باشد که از اهل آنجا یکی آمد و آن نشانها که
 داده اند همان است اما هریک تا اولی دارد اگر نه رجال و سنیان هم
 آمدند اما کسی نمیشناسد مگر جهت خدا و آن نشانها که از برای ^{ظهور}
 قائم گفته اند که خورشید از مغرب طلوع میکند و حیرت بر زمین
 و آسمان صدام میکند و هفت سال گیاه نمیرود در باری روی زمین
 باقی میماند و انوریت صاحب الزمان برای کی می آید که او را هدای ^{است}
 کند بی هفت سال گیاه ایمان نمیرود و کفر عالم را بر میکند و با موره
 اسلام از میان بیرون و کسی اسم حق را نمیبرد و گوشهای مردم ^{شود}
 از کفر چون خداوند می بیند که کفر عالم را فرگرفت انوقت خداوند
 ما را میفرستد بلیغ و مردم را هدایت کنیم و دعوت بحق کنیم و هر وقت

و هورمانی که تحت حقی ظاهر شده همین اساس بوده و هست امروز
 تا کی ندارد بوم آیم تا بحال چنین بوده هر وقت خداوند بپیمبری ^{خلق}
 فرستاد چنین جفاها با او کردند و آخر او را بد رحبه شهادت ^{رسانیدند}
 و چون ما اسم حق را بلند کنیم و حق تخصص با ظاهر کنیم با ما چنین می کنند
 هر که در این بزم مقرب تر است ^{جام بدلیست} می شنود
 خلاصه چون خبر شهادت حضرت قائم خزاسانی بگوش صافقت
 رسید باز بنای جمع آوری لشکر گذارند چون حیدری گذشت
 هر روز دو هزار سوار می آمدند قلاوونکی می نمودند و هزار نفر
 سبیل دار کار می کردند و قلعه از برای خود می ساختند تا آنکه قلعه
 صافقت با تمام رسید شاهزاده ملعون باده هزار کسی آمدند
 و در آن قلعه فرود آمد و قلعه دیگر در میان آن قلعه ساختند و شب
 تا صبح کشیک می کشیدند و از طهران توپ و چناره و ^{توپ} ^{چناره} ^{آوردند}
 و از اطراف قشون می آمد و کوچی سلامت می پریدند و سنگ می ^{خندند}
 و بیستی می آمدند تا نزدیك قلعه رسیدند روزی غنیمت ^{اصحاب}
 حضرت بچوش آمده حرکت کرده هفتاد و دو نفر ^{شیر} ^{را بردند}
 یا فرقه صاحب الزمان خود را در میان سنگری که بند می بود ^{خندند}
 و بیست و پنج نفر را ببرد فرستادند و سر آن را صاحب حق بد رحبه
 شهادت رسیدند که یکی از آنها که در آن قنبر علی دست و پا بود و دیگر ^{سه}
 شهادت

شیرازی و یکی میامی بودند سه نفر شهید شدند اصحاب ^{گشتند}
 و بقدر د و هزار نفک در میان اصحاب ^{است} آتش زدند و هیچکس از
 اصحاب آسیبی نرسید و در میان سکر خلفه بود از اصحاب نسبت
 هفت سالگی و خجری بسنگ انداخته بود و یک ملعون را بدست فرستاد
 بود و منافقین نیز بسنگ خوریدند و بعضی آن سه شهید را سوزانیدند
 بعد از چند روز که گذشت روزی از روزها شاهزاده مرزا
 قربانعلی که باطنا مصدق بود خدمت حضرت فرستاد ^{خدمت} چون
 حضرت رسید رسالت خود را عرض نمود حضرت او را جواب فرمودند
 و برگشت و خبر از برای شاهزاده برد و پروای استاد محمد جعفری
 بعد از آنکه شاهزاده آمد و بار روی خود در آن قلعه افتادند و آن
 قلعه را محکم خود قرار دادند آنوقت از اطراف و جوانب جمعیت
 و بار روی شاهزاده ملحقی شد و چهار جانب را گرفتند و منجنیقها
 ساختند و کوهی سلامت میبردند و سنگی پیش می آوردند و
 توپها را با منجنیقها آورده و مثل باران گلوله بقتل و توب ^{میبردند}
 و خانه باره می انداختند و بقدر چهل هزار انکس جمع شده بودند
 روزی مثل خون ز زمین می کشیدند و کوهی سلامت میبردند و چون
 شب می شد مانند شعله تزیار میکردند و از ساری و باران و ^{میتند}
 ملاها ایشان پیش افتادند و باقی مردم از عقب ملاها آمده اند که

با عتقاد خودشان جهاد کنند و غافل از آنکه با اصحاب حق جدال وقتاً
 می کنند و مظهر حق را از دست می کنند و بروی مظهر خدا شمشیر ^{کشند}
 راوی محمد جعفر بن ابی کوبه همینکه حضرات ملاها آمدند در سیدند
 که بقدر باضد سر برزیده در سر خوبها نصب کرده اند همینکه ^{حیثیاً}
 بر آن سرها افتاد بزرگها افتادند و سید از بندستان جدا شد و ^{نک}
 از روستیان پرید نزدیک بود که روح از بدن نخستان مفارقت
 نماید پس برگشتند بر اردو و چون شاهزاده چنان دید گفت
 لیسر کدهای مانندان که این ملاها را برگردانید بروند که جا از سر جهاد
 کردن آنها کند شتم اگر اینجا ما ماند اردو را بهم میزنند و دیگر کسی ^{نخواهد}
 کرد پس ملاها را برگردانید و رفتند و روز بروز پیش می آمدند و
 سکر را پیش می آوردند تا آنکه دور قلع را گرفتند که یکروز رو
 بروی سکر شیرازی و اصفهانی توجی بود که در سر پاموده بودند
 و توجی بردند بر روی آن برج و چون توجی را می انداختند ^{ذمین} طولی است
 قلعه را میزد کسی نمیتوانست که در میان قلعه راه برود اصفهانیها و شیرازیها
 آمدند و جمع شدند و گفتند امروز بیایید بیرون ویم و هر چه در این
 سکر هستند همه را بقتل رسانیم آخر تا کی در اینجا میمانید و این مملو ^{نجا}
 بر شما مسلط می شوند آمدند خدمت حضرت قدوس را زدن گرفتند که
 بیرون روند بیجا فرو جمع شدند و بعد از ظهری بود که دروازه را باز ^{کردند}

و بیکار بیرون رفته و در میان آن سنگر بختند تا آن مأمورین
 رفتند خبردار شوند همه را بد زک فرستادند و بر آگشتند وقتی که
 آمدند حضرت قدوس فرمودند که از شماها کسی کشته نشد عرض کردند
 بک نفران ما شهید شد و در آنجا ماند حضرت فرمودند بک نفر برون
 و بقتل خود را بیاورد که یکی رفت و آن شهید را برداشت که بیاورد
 از چهار جانب بقدره سخن از بیوفتت انداختند و آن حضرت
 دست مبارک را سرباه کوفتند یکی از آن قهرها بر آن خورد و آمد بقلعه
 حضرت قدوس فرمودند که وقتیکه طبعوا هیم بیرون روم از اینجا
 هر جا را که در قلعه هست آلتی عینیم و در قلعه بوزره نفرند ^{خبر}
 شهادت میرسد از اول تا آخر دعواها که کرده می شود از اصحاب
 حق هفتاد و دو نفر بد رحمت شهادت فانی می شوند و از لشکر ^و شقا
 اثر نه هزار نفر بد رحمت بیرون و اصل نخواهند شد و این مأمورین ^{ند}
 مردود را بیدارید کاری دارد بر هم زدن ایشان را دانند و اهلان ^{ایشان}
 این لشکر و سپاه را باره نفر می شود بر هم زیم من خودم ایشان را ^{سب}
 جمع کرده ام تا اینکه چیزی مثل عالم برسد که سبند و سیزده نفر مردم کا
 و فقیر و با خدایانک نفر در در خود جمع کرده و میگویند آن کسی که ^{هزار}
 در ولایت و هفتاد سال است که سطر بدیم و چهل من از خود ^{ند}
 گفت و دعوائی نمودند و کسی علیک استند که بیسی اظهار ^{نما}

ایشان را بیدارید

و با آنها صلح شود یا آنکه با هم صحبت ندارند و نیز آن وقت داشتند حق
 آنکه آب را بر روی آنها بستند تا آخر آنکه مرادند و قرآن مهر کردند
 و از برای آنها فرستادند که ما با شما کاری نداریم بیرون بیایید و هر کجا
 که خواستید بروید و بعهده خود وفا نکنید و با آنها خدعه نمودند و خوب
 بیرون آمدند هر را شهید نمودند و آنها پناه روز بود که بنی اسرائیل
 نیالیه آب گرم بچیزی نخوردند و خوردند آن روز که بیرون آمدند از آن روز
 و آن سبب است که آب بر روی آنها بستند و بقرآن که مهر کرده بودند که یکجا
 دیدیم بر سرش آوردند و حضرت دعای فرموده بودند بخوانید و چهار
 از چهار سمت بیندازید دیگران اینجا پیش نتوانند بیایند همچنان
 کریم اینجا یا هایشان خشک شد و پیش نیامدند و رفتند و بار قرآن
 دیگر مهر کردند همه سر کردها و شاهزادهای یکی دارند او را در
 اصحاب قرآن را بودند خدایت حضرت قدوس چون حضرت حیاتیان
 دیدند که خدایت عریضه نوشتند و قرآن در دست دعوای مهر کردند و
 فرستادند و اصحاب هم شوق بیرون رفتن دارند فرمودند که ما هم
 این کارها را کریم که شماها خوب شنیدید و هر چه دارید بفرستید حال
 هر چه بخواهید میکنیم بفرمان آنکه هر کشته شودی تا خوب شودی دیگر شما
 خوب نمی شنوید و شماها کمان میکنید که قرآن را مهر کرده اند دیگر
 شماها کاری ندارند اینها کسان هستند که تا آنها از برای امام

لله
 مصلحت و فوق العاده
 نسخه باین طرز
 کما هو متناه بار
 نسخه دیگر هم در
 شهر کربلا
 شهر که ملاحظه شود
 و معالیه

و مشتقند که بیایند بکوفه چون امام حسین ع بکوفه آمد و از در کوفه ^{شد}
 همان کسانی که نامها نوشته بودند خدمت آن بزرگوار ^{آمدند}
 و آب را بر روی حسین و اصحاب حسین استند و حسین را شهید ^{کردند}
 با اصحابش و شماها همان اصحاب هستید و این لشکر بیکه در دور
 شماها حاضره نمودند و دعوا میکنند همان اهل کوفه هستند
 بلکه شقی تر و سنگدل ترند از آنها اما چون می باید محبت بر خلق
 تمام شود و تقصیر از حجاب آنها باشد و بفهمند که کار ^{کسی} با
 نداشتیم و این چند معجزه را آوریم که بدانند که اگر میخواستیم ^{جنت}
 و جبار کنیم و عقاب کنیم کسی در مقابل ما نمیتواند مقاومت ^{بیاورد}
 و کسی در میدان ما نبود انوقت برای قلمه مانند ^{است} بقدر هفت ماه
 که در اینجا هستیم که بی بینیم حیا میکنند و دست بر صید دارند ^{چنان}
 نگورند و با خود فکر نگورند که هفت ماه است باجهل هزار نفر ^{لشکر}
 در دروازهها هستیم و آنها سبید و سیرده نفر نیستند و به
 و سزا و عقوبت دارند و نه سرب و باروت و ماهر ملک مانند ^{بند}
 در تصرف ما است و باز نمیتوانیم کار را از پیش ^{کنند} بریم فکری
 و متنبه نمی شوند که اگر این امر از حجاب خداوند ^{و عروها}
 در عاقلی که دارند اگر راست بود این سبید ^{بعضی} نفر چیست که
 بی ضرورت و بی طمع طفل کوهک و بعضی ^{بعضی} در کاسب ^{بعضی} و بی ضرورت ^{بعضی}

و هر يك از اسيان يا هر چند نفر از يك ولايت هستند و آمده اند
 در اينجا عريب اين شهر و اين ولايت هستند با وجود اين نمي توانم
 كاري پيش ببريم و با اسيان مقابله كنيم و نمي توانيم چاره انظار آنها
 باري بخير چيل و نايكاري داشته باشند بكار بوردند و در چاره ^{شود}
 از راه دوستي پيش آمده اما انظار خيال كردن در پستان ميكنند
 ما ميدانيم پيش از آنكه خيال كنند اما چون بايد كه امام زارها
 خواب شوند و از سر نو گزارها و بچه ها ي خدايي بر پا شوند بايد
 ما در اين زمين شهيد شويم از اينجهت است كه صبح نميگوييم تا
 چه صبح خواهند بكنند از ظلمها بيگانه اند و ميكنند كه بعد از اين
 نگويند كه اوله لشكر انفا دست در آورند و ما را مي كشتند و در ^{صفا}
 هم رنجتند و كشتند و كشته شدند و كسي نفهميد كه حق با كس بود
 بعد از اين هر چه گويند مي شنويم تا مظلوميت ماها معلوم شود
 و مظلوميت شهيد شويم تا بعد از اينان كسانيكه مي آيند و تقاضا
 خون ما را مي كنند اينها بگويند كه ندا نسيم و تقصير نداستيم
 و ديگر عذري نداشته باشد خلاصه حضرت قدوس توحيد
 براي شاهزاده نوشتند و بلا بوسطن اردبيلي دارند و ^{فرمودند}
 بديار و همراهم كه در آن نامه آورده بود و بنده شاهزاده و تو ^{شهر را}
 باورده جناب ملايوسف على نوشته را بود استم رفت نزد شاهزاده
 بعد از آن

بعد از آن شاهزاده ملا یوسف علی را احترام نموده و خلعت داده و ^{باز}
 قرآن مهر نموده با و دارند و فرستادند جناب ملا یوسف علی خدمت
 حضرت قدوسی شریف شد و عرض نمود که شاهزاده میگوید که ما ^{را}
 با شما کاری نداریم و اگر خروجی ندارید ما هم را خروجی میدهم و کاری ^{رو}
 ما را میدهم و اسبابیکه از شما برده اند هر را پس میدهم و هر کسی ^{رو}
 بخواهد خود برود و ما قرآن را هم برودیم و فرستادیم تا شما خوا ^ط
 جمعی باشید و نمیکند اریم کسی با شماها بلند حرف زنند حضرت ^{را}
 که خاطر جمع شدید که دیگر با شما کاری ندارید ملا یوسف علی عرض نمود
 که دیگر هیچ حرفی نیست حضرت فرمودند که فردا عصری بیرون
 میرویم و جناب حاجی عبد المجید باز روایت کرده اند که روزی از
 روزها شاهزاده آمدی بقلعه فرستاد و عرضیه خدمت حضرت
 عرض کرده بود که مضمونش این بود من میدانم که از وقت شما ^{بجام}
 شده زیاده برای بکشتن مردم را صنی استوید و خود را این بکشتن
 ندید بیرون بیاید هر کجا که خواهید بروید کسی را با شما خروجی
 نیست و الا منم با اددوی خود فیهین صوفی که در دور شما ^{هستم}
 صیانه تا آنکه از کوسک هلاک استوید خون بر مضمون عرضیه قطع ^{شدند}
 بحسب ظاهر خدمت حضرت قدوسی عرض نمودند حضرت نظر
 باصحاب کردند دیدند که اصحاب را صنی هستند که بیرون بروند

هیچ نفر نمودند و جناب ملا یوسف علی از بیله از قلعه بیرون
 بردند و شاهزاده را ملاقات نمودند و شاهزاده قسم حلاله خورد
 که کسی را با شما کاری در جوئی نیست و خواهم که شش کسی شماها
 از بیله بفرستد بیرون بیاید و بگویدات خود بروید و جناب ملا یوسف
 خدمت داره بود و قلعه برگشتند و کیفیت را عرض حضرت کردند
 حضرت فرمودند منافقین در کدام دور بعهده خود وفا کردند که
 الان وفا کنند بعضی از اصحاب عرض کردند ماها که از کوسنگی خوانیم
 مرد پس گشته ستیم بهتر است با هیچ نفر نمودند تا اینکه دو صده
 ملا یوسف علی را میرزا محمد حلاق رفتند در پیش شاهزاده و شاه
 جعبه خلوائی جناب ملا میرزا محمد داره و ایشان از خاطر جمع نموده
 بود و برگشتند بقلعه داخل شدند اصحاب هم مستعد بیرون رفتن
 بودند حضرت چون خیانت دیدند که آمد شده بیرون گشتند
 آوردند شاهزاده اسبی فرستاده بود خدمت حضرت قدوس
 منافقین آمد و اسب را آوردند و حضرت را سوار نمودند و
 اصحاب در دور آنجا و کوا جمع بودند در انشای راه جناب
 میرزا محمد باقر سپه خالوی جناب قائم خااسانی سوار بودند
 تا گاه از بالای اسب افتادند از ضعف کوسنگی و شهید شدند
 و ظاهر یکی از حروف می خوردند و حضرت را با اصحاب آوردند

تو یکی آرد و چاروی سر یا موزه بوردند حضرت در اینجا
 اخلال فرمودند و آنروز یازدهم عبد نوروز بود و فرزندت
 عزیزت بود چاهی آورنده حضرت چاهی میل فرمودند و چون
 شب شد بتیوه و شام از جهت حضرت آورنده و چهار
 هیوه کمره جلو که از خورده برنج چینه بوردند با کوزه ماست از
 جهت اصحاب آورنده هر کد که کمره تا اول فرمودند و حیات
 عهد با قور را شاهزاده طلب نمود الشبان شریف بوردند و
 حیدر موزه بوردند و برگشتند چون صبح شد فراستاشی
 که اسم آن عهد با قور و بی بود آمد خدمت حضرت عرض کرد
 که شاهزاده صنعی دارد میتواند بدین شما بیاید شما شریف
 بیاورید که شاه زاده شما ملاقات نماید حضرت برخواست
 و سوار شدند با چند نفر از اصحاب شریف بیاورند و اسامی آنها
 این است جناب میرزا محمد حسن الرضوی الخراسانی و جناب آقا
 سید العظیم ترک و جناب ملا محمد صادق خراسانی و جناب میرزا
 محمد تقی حویلی و جناب ملا یوسف اردبیلی و جناب حاجی ملا
 عبد الحمید نسیانوری

الراوی استان محمد حمزه و له اشارات بزرگ اصحاب کوی که
 که وقتی که در قلعه بودیم بابت روزی که توپ و قیاره
 دند

5 Day after Navruz =
 April 1, 1849.

اصطلاح در اینجا
 ممالک خراسان و سیستان
 بابت و در اینجا

بروج بجزیرهها تا ظهوری برخوا صاف کردند و جمع او ری کردند که
 پیش بیاورند حضرت قدوس هم فرمودند شما هم تفنگها را
 جمع کنید و هر چه بلیتی می آید با تفنگ بزنید رضا خان پاره
 دیگری بلیت تفنگ بود هفت نفر بر سر کردند و چهار نفر تفنگ
 خالی میکردند احوال او نتوانستند بلیتی بیاورند برگشتند و
 در هزار نفر آغا بدرک واصل شدند و شب سردست در آمدند
 اصحاب بروج را ساختند و چند روز دیگر باز بوسی بروج
 جزاسیها آوردند و بروج را گرفتند و علم در بالای بروج زدند
 حیران بر ابرو حضرت قدوس آوردند که بروج را گرفتند و علم در
 بالای بروج زدند حضرت قدوس استیفا را پاره نمودیم و
 و شمشیر بر داشتند و در بروج گرفتند بزرگ رفتند و از عقب آن
 حضرت بگفتند بگرفتند از آنجا که راه افتادند که بزرگ تاج
 یک میدان راه بود از میان قلعه می رفتند آن علمونها از همه
 سنگرها و محبثها و برجها بترسیدند بقدری که هزار ریختند
 آن معجزه آن حضرت با بر زمین می خورد یا بر هوا میرفت تا آن
 آنحضرت با آنها شمشیر بگرفتند مثل حیا بود و بنام کرد یکی
 بر فرشتی زد تا سینه اش شکافت باری بقدری که فرشتگان
 منافقین را بدرک فرستاد که بروج را بفرارند و بگرفتند و اصحاب

در هر چه آمدند از روی علم و بختند

رفتند علمها ایشان را آتش زدند باری بقدر هفت ماه متوالی
 بود که آنقدر دور میبودند ماها بجز اسمهای جلاله و صاحبان
 و نماز و طاعت خداوند کاری نمیگوریم و اها هم بجز هوزکی
 و زمین کنند و حاضر باش و با سبانی کار دیگر نمیگورند باز
 خلاصه بروایت جناب آقا میرزا محمد هلاق در خدمت حضرت
 شریف بریم بحضور شاهزاده ملعون و در جاردی که شاهزاده
 بود نشستند و بعد فراشی آمد و جناب میرزا محمد باقر را
 برد و فراشی باشی آمد و پس جناب میرزا محمد باقر که میرزا محمد کاظم
 نام داشت برد و نگاه داشتند تا آنکه در حضور شاهزاده ه

صفتهای چند اتفاق افتاده و ملا محمد تقی ساری که از جمله
 عیتهدین بود حکم بتکفیر حضرت نموده بود و چون حضرات اصحاب
 دیدند که آمدن حضرت بطول کشید جناب فرشت که اسم ایشان
 محمد مهدی بود پیش فراشی رفت و ضرب زبانی بان ملعون
 زدند که حضرات را چرا نگاه داشته آن ملعون ترسید و خواب
 ایشانرا اذیت داده و بعد یکی یکی از روسای اصحاب را آمدند
 و بودند که دیگر کسیکه ملک نمایند بود شب هوزی بود که آب
 خورد صبح شد آب را بسته بودند اصحاب گفتند چرا آب بسته
 گفتند که سیدان آمد و هوزی بستند اگر آب بخورند طوفان برآید

بروید از رودخانه بسیار برید و بقدر چند نفر کوزهها برداشتنند و
 که آب بیاورند دیگر نیامدند پس جنرا آوریدند که قشش در باری این رود
 گرفته و هر کس که صورت آب بیاورد شهید میگردند تا ظهوری شد
 گفتند و تیم کردند و نماز گذارند که ناگاه فراستی و ملائکه
 آمدند و گفتند که اسلحه هر چه دارید بریزید و بیایید بصورت سیا
 بگذرید و بروید بیون اسلحهها از این بختند و بقدر صد نفر بختند
 در نوز یکی اردو که رسیدند یک میدان بود که بسیار وسعت
 سر باز در دو آن زمین را گرفته بگمبته بقدر ده هزار تفتت
 آتش دارند و آن صد نفر را شهید کردند و ده هزار سر باز در
 باری این رودخانه را گرفته بودند بگمبته بختند در تووان صد
 دیگر و آن مظلومان هر یکی که صد نفر از آن ملعوظها اعتنا
 و هر چه میخواستند از صد شمشیر و صد تیر تفتت میندند و هر کس
 میگفت یا صاحب الزمان او را می کشتند و اسم در راه امام و حقا
 معصوم را که میبردند شقاوت افکار یار تو می شد باره هر چه
 از آن زیادتو نبود کردند که از اول دنیا تا حال کسی همچنان ظمی
 نگزیده بود و هر که میگفت آب بقطره بمن دهید در عوض آب شمشیر
 میگردند را وی عهد جعفر میگویند که من خودم در میان آنها بودم که
 میگفتند که ای برادران هر کدام از شما هایت و پستان ما میسند

هزاره
 قند
 داشت

که شد

بگویند که هر وقت آب سرد میخوردید یا در لب نشسته ما کینه و حیان
 هجرتی بر پاشیده بود که در وعده در روی هوا پاره و تار شده که
 کسی را نمیدیدند که از خورشید تا راهم عیند بقدر ابد را که فرستادند
 و بعد منافقین آسوده شدند و جناب لطفعلی میرزا و جناب حاج
 میرزا نصیر قزوینی را فراش با شی طلعون همراه خود بار آوردند
 و در خدمت حضرت محبوس نمود چون آن شب گذشت و روز
 شاه زاره حکم کرد تا چند قاطری آورند و حضرت را با اصحاب
 و هر دو نفر را بقاطری سوار نمودند و در ستهایشان راهم بستند
 و روانه بارقوش نمودند چون به یکی شهر رسیدند مردم جمعیت
 نموده بودند و آن شهر بیرون آمده بودند و از آنجا و او باش
 حضرت و اصحاب آن بزرگوار بار بهای چند میبردند که
 کاتب بزرگ نیست و در جلو ایشان سارهای چند میزدند و اندک
 عید کرده بودند و یکدیگر را نصیحت و مبارک بار میآوردند ^{اینکه}
 حضرت را با اصحاب بردند و محبوس نمودند و جناب میرزا محمد ^{حسین}
 قزوینی که پیش رفتن بود شاه زاره ایشان نگاه داشته بود ^{بودند}
 و همراه ایشان محبوس نمودند و حضرت در آنجا فرمودند که ^{مرا}
 سر رویش نشین نگاه میدارند و مرا شهید میکنند بجز آن ^{روز}
 ملا میرزا محمد صدیق انصاری از برای ایشان دست داده بود ^{حضرت}

پیش شاهزاده بود چون شاهزاده خود از احوال ایشان و مذهب
 و بهیوه نبود مگر نظر بر آن آثار و نوشته‌ها میکرد پس زوی
 فرزندان کرد و گفت چرا سکوت دارید و محافله با ایشان نمیکند پس
 یکی از روی سالی اصولی در بیان حضرت نمود و گفت که شما حاجی
 بودید چگونه شد که سید و مهم تمامه سبز شده اید و حضرت فدک
 و صاحب الزمان و قائم و عیاش و سید حسنی شده اید حضرت

در جواب که انساب حضرت عیسی بن مریم در حیان که خالق عالم
 صیغه‌هاید در رقم مبارک ششم حضرت آدم نسبت داده است که
 من در شجره عیسی عم الی اخری جز از طرف ام بوحی و یکی سوره است
 و انساب حسنین علیهما السلام بوسول الله یا نبی رسول الله
 جز از جهت فاطمه صدیقه علیها السلام بوحی دیگر محتمل سوره
 و از فتاوی علمای مذهب خود سید مرتضی علم الهدی در سیار
 خود جز از طرف ام بوحی دیگر سوره و انکه بنوای ایشان و حقی
 از علمای سلف مذهب بر آن است منتسب بام و حده حسن می‌تواند
 بگیرد و سهم دارد فاشهد که بالله در سیار ام از من چه می‌گویند
 کلام صدیقی نموده که در سیار و محبت و حسب نسبت قادر شما احد
 می‌ان تا مل سوره بوی حضرت فرمودند فاشهد که بالله ما در این
 معروف در حیان شماها هست یا نه یا بعد ما در من در این ما

حسنی معروف دارید ^{باشد} کلامی بود مژده ملزم شدند شاهزاده ^{گفت}
 دیگر صحبت بنارید احدی تکلم نکردند الا ملا محمد حمزه گفت در سیادت
 و محبت و حسنی بودن و علم و اخلاق ایشان تا علی بن ابی طالب ^{را}
 آنچه اصرا نمود احدی تکلم نمود پس مجلس منقطع شد و اشاره
 بفرقه نمودند حضرت برخواستند و ایشانرا با جناب ملا میرزا
 محمد ملاقات تا بنای مجلس کردند پس از آن مجلس و مجلس دیگر
 اشباع و اشباع سعید العلماء کردند ریش داد است با خود او
 متفق شدند و گفتند بشاهزاده که با این صاحب الزمان ^{بقتل}
 برسان یا از حکومت هارندران بکنند پس آن اجا او تار و در
 دیگر تا عمل نموده در صبح روز سیم حکومت را اختیار نمود ^{حضرت}
 علیه السلام را خوشتر بود سعید العلماء زن ریش دار که آنچه
 میخواست یکی آن ملعون خودش بدست خود گفتی بود پس مبارک
 آن حضرت زد و حکم بقتل آن حضرت نمود حضرت را آوردند
 سبز و سیوان بار فروش شهید نمودند و اما بکشتن راضی نشدند
 نفس مطهر مبارک آنحضرت را با شش سوز اندیدند و آن روز چهاردهم
 عبد روز بود بعد از آن بقية السیوف که باقی مانده بودند جناب
 حاج میرزا محمد حسن الرضوی الخراسانی و جناب ملا میرزا محمد ملاقات را
 عیث شدند و جناب عبد الحمید ^{حاج} بنیابور و جناب حاج میرزا نصیر ^{حاج}

محمد باقر فرزند منی فرزند باستانی خور بخشیده و او ایستاد بظهور آنکه
 و یوزن یاری از ایشان گوشت و مرغض نمود و جناب میرزا محمد
 بیاسق خان کارد بعیان بخشیده او ان بنر کوار را برده به اهل
 و شهید نمود و در حین شهادت آنجناب چهار نفر از منافقین
 بدرک فرستارند و بعد شهید شدند و آن روز روز نوزدهم
 بود و ملا محمد صادقت خراسانی را با لطف علی میرزای شیرازی هزار
 زهر ناینها بخشیده اند خداوند وسیله شناخت که افهام
 شدند و جناب میرزا محمد حسین قتی را نیز روانه نم نمودند و جناب
 اقا سید عبد العظیم ترک را بتو بچرها بخشیده اهلان ایشان را
 نمودند و حیدر نقران مان بند ان هم نمودند و مرغض نمودند

و نیز ان استاد محمد خضر بیارو است که بعد از آن که جناب ملا
 نیز شاهزاده ار قلعه رفت و مراجعت نمود خدمت حضرت
 قدوسی رسیدند حضرت فرمودند که خاطر جمع شد که در یکجا
 کاری ندارند ملا یوسف علی عرض کرد که چیزی دیگر نمیست
 فرمودند که نوبت عصری بیورد و بیرویم چون فر با عصر شد حیدر
 اسباب آوریدند و حضرت قدوسی و جناب میرزا محمد باقر لیسرا
 حضرت قائم خراسانی سوار شدند و از قلعه بیرون لشکر حیدر
 اصحاب در خدمت آن نیز کوار با شمشیرهای برهنه روانه شدند

و چونکه حضرت با اصحاب خود از قلعه بیرون آمدند لشکر شقا
 داخل قلعه شدند و قلعه را گرفتند با خود کردند و اصحاب با حضرت
 می رفتند تا در پشت اردوی شاهزاده رسیدند چند نفر بر سر
 نموده بودند حضرت در اینجا نزول اجلال فرمودند و جناب میرزا محمد
 لیسر خانی حضرت باب یعنی قاهر خراسانی سوار بودند در پی راه از
 ضعف کمر سنگی از بالای اسب بر زمین افتادند و جان بجای آوردند
 تسلیم نمود و روح شریف آنجناب بشاخصار علیین طبران نمود
 خلاصه لیسر خانی آوردند و حضرت قدوسی با کسانیکه در آنجا
 بودند چاهی دارند و چون شب شد حیدر جموعه شام آوردند و صرف
 نمودند استار محمد جموعه را وی میگوید در آنجا نیکه منزل نمودیم
 آب بود از آن آب صرف می کردیم آن شب لیسر بودیم چون صبح شده
 برخو استیم دیدیم که نظر آب را انداخته اند بر در خانه و هیچ آبی نمانده
 گفتیم که آب را چرا برد روی ما بستید گفتند سید آمده نظر را بر کرده
 دیگر آب نمی آید اگر آب میخواهید ظرف بردارید بروید بکلیه صیدان یا
 در خانه میت از آنجا آب بردارید و بیایید لیسر و نفر ظرف برد
 و رفتند که آب بیاورند تا شمع از آنجا پیدا کنند سر سفر دیگر رفتند
 آن سفر نیز ماندند بعد که معلوم شدی سر سفر از نفر سر بانه
 آبی گرفته و بر آب مستحفظ شده بودند و هر که می رفت آب

آب بیاورد و او را شهید می نمودند چون دیدند که کینه نفور نشدند
 و باز نیامدند دیگر کسی بفرست و همه بتمیم کردند و نماز صبح را اقامت
 و چون بقدر دو ساعت از روز برآمد شاهزاده حضرت را طلبید
 پس حضرت لشکر بفرست و جناب میرزا محمد باقر و جناب میرزا ^{محمد}
 و جناب حاج عبدالمجید بنی شادری و جناب ملا محمد صادق و ملا ^{محمد}
 کاظمی و میرزا محمد تقی جوینی و میرزا محمد حسین فی متولی باقی
 در خدمت آنحضرت رفتند بار دو و در منزل شاهزاده چون رفتند
 و نشستند شاهزاده گفت مراد در سر عارض شده شما بروید در ^{منزل}
 سردار ^{پس} سر بان دور ایشان را حیا کرده و ایشان را حسی نموده
 و در فکر مابقی پرداختند پس آقا آمدند و هر چه صاحب اسم بود ^{هر را}
 بودند که شاهزاده شمارا میخواند و کم کم همه روزه سوار بودند و همیشه
 ایشان را داخل اردو می نمودند بعضی را می گرفتند و بعضی را شهید می ^{نمودند}
 باقی ماندند و نسبت نفر دیگر که دیدیم من استیاشی با ما بود و سقایی
 آمدند و گفتند با اعیان هر چه اسلحه دارند بریزید و بیایید ^{بصورت}
 شاهزاده بکن رید تا شمارا عرض کند برود بکلیت خود در آن اقامت
 کم عیان تشنگی بر آنجا غالب شده بود که کوسنگی را فراموش نمودند
 و هر چه می گفتند که دم آب می آید شهید کسی بجای ایشان می ^{بودند}
 ظهور شد نماز ظهر و عصر را اقامت کردند و بعد هر چه اسلحه داشتند ^{نجات}

اینحضرت با اعیان که در خدمت ایشان بودند بود و چون استیاشی در خدمت ایشان بود

و صد نفر ایشان روانه اردوی شاهزاده شدند چون نزدیک اردو
 حیران حیلیم و مکران شیاطین صافق ندانستند که بیک هوش بقدر
 دوهزار تنک آتش دارند در میان آن موذین و موحدین و ایشان
 تیر باران نمودند و هویات را صد تیر زدند و بعد هر اسفندی کردند
 آن صد نفر دیگر که مانده بودند گفتند که دیدید که برادران ما ^{عکس}
 و حیلیم کردند و بدرجه شهادت رسانیدند و با عاحیلیم و مکران
 و اینها حیران حیلیم ندانستند که آن نایبهای سفار بجای آن خدای
 بجز کویا از زمین میجو سیدند و بکای می آمدند و آن بزرگواران ^{هویت}
 بدست دولت نوازان کرکها افتادند و صدای العطش العطش
 در آن بیابان پیچیده بود و هر یک می گفتند ای خلق آخر ما کافر ^{نیستیم}
 استهد ان لا اله الا الله و استهد ان محمد رسول الله و استهد ان علیا
 ولی الله اخر ما خدا را بیگانه شهادت میدهم و رسول او را بر حق
 میدانیم چه گناه داریم مگر آنکه اقرار بخدا و حجت خدا که مظهر او ^{بنا شد}
 نمودیم ای ظالمان آخر ما قوت برخواستیم ندانیم از ضعف ^{کوسنگ}
 و تشنگی آخر این چه مسلمانان است آنچه نیک طوره آب عابد صید
 و ما را شهید نمایند اگر بزم شماها ما کافریم اما شما که ادعای ^{اسلام}
 میکنید آخر چرا ما را با این ظلم و ستم با لب تشنگی شهید میکنند و ^{صدای}
 داعسناه و واحسیناه و واعلیاه و و امجراه در آن بیابان بلند بود

و هرگاه کسی اسم صاحب الزمان را ببرد ریزه اش درین است فرمودند
 و بروز و انفسی بود و هو حیوان نیزه و تار شده که یکدیگر را نمی بینند و همه
 آن روستا خدای گفتند که ایطالمان بی دینی و فاجر ستانان مهر ^{کردید}
 و قسم یاد نمودید و با ما عهد و پیمان کردید ای قوم بی عروت اگر موکلا
 موکالی صادر این بود با این بی قوتی و فتنگی و باران روزگار شما ^{حاضر بود و همان در صیاد}
 بر می آوریم صیترسیم مباران افرمای شود و خلاف رضای حق شود ^{حالا که موکالی ما حاضر نیست}
 موکالی حاضر موده بوردند که شماها با ما نخواهید کرد و بر ما نخواهید ^{وارد}
 همان شد و آنچه فرموده بوردند آن بزرگوار بر ما که اصحاب او هستیم
 وارد آورید و در هر نفسی خدا را سجده میکنیم و حمد میکنیم که ما را
 از اصحاب و انصار آن بزرگوار قرار فرموده و در رکاب ^{صاحب}
 الزمان حاضر شدیم اگر شهدای کربلا و اسیر روز آب بروی آنها ^{نستند}
 شما طایفه بدتر از این بود بچاه و روز آب و نان و اب روی ما نیستید
 ای اهل بیان و ای اصحاب صاحب الزمان هر که من بعد از این آب
 سر بخوش گوارا بنوشید لعنت کند کسانی را که بر ما این ^{ظلمها}
 نمودند من اولهم الی آخرهم باری هر چه آب میکنند بر عرض آب نغم
 شمشیر و نیزه و بایر تفنگ و چوب و سنگ ببردند آن روستا
 خدای بوردند و آن مؤمنین شهید در راه حق میکنند که ^{سجده}
 و عجب عجبی و عجب منزه می باشد که باستان دادند و ما را ^{شرف}

آرام نذاریم خداوند چنین لطف و مرحمتی نمود بر ما و چنین مقام ^{منزل}
 بیا که امت فرمود از این دنیا فانی عالم باقی جاوردان خواهیم رسید
 و شراب طهور از دست ساقی کوی خواهیم نوشید و هریک از آن شهد
 که در حجر شهادت میرسدند سخن و حرف آخر شان این بود که ای دو ^{ستان}
 وای برادران هر کدام که باقی مانده بود و شهید نشدید اگر بدوستان
 ما برسید و ایشانرا ملاقات نمودید بگویند خیر بر ما که است و خیر ^{است}
 بآلب تشنه و شکم کوسنه ما را شهید نمودند هر گاه آب سرد بنوشید
 از لهای تشنه ما یار نمائید خدا صد ان جماعت بیدین فرصت ^{غنی}
 شکرند ان سخنان را نمی فهمیدند ان سوء منین را بظلم و ستم شهید ^{کردند}
 و جسد های ان بزرگواران را برهنه کردند و نعشهای ان شهدا را ^{شش}
 خوردند و دین برهنه کردند الغرض کردند آنچه کردند که بانزایاری ^{کفتن}
 نیست مؤلف گوید ای دوستان من وای سوء منین بنقطه بیان ^{جلد}
 انصاف دهید اگر شهدای کوی را بعد ان سه روز جسد های ایشان
 جمع نموده دفن کردند اما این شهدای از من هم را نکند استند که
 جسد های ایشانرا کسی کفن و دفن نماید ان زن دیش دار ^{سعد}
 العلماء عن عمرو مستحفظ قرارد که کسی نعشهای ان شهدا را
 دفن نماید لعنة الله علیه و انصاف که همراه رسول نصیران ^{ی قلعه}
 بیرون رفته بودند اما رسول را بار دو روز سیده شهید کرده بودند
 و عاقبت

و مابقی را نگاه داشته بودند تا آن روز یکم و دیگران را بدرجه شهادت

رسانیدند یک روز بعد گرفته بسیاری بوده اظهار احوال و آوردند در ساریک

و حضرت قدوس را در بار فرودش شهید نموده بودند اما بکشتن ^{واقعه}

نشده اند جسده مطهر منور مبارک آنحضرت را با کسی سوزانیدند

و جناب میرزا محمد باقر را بسا سقل خان کار بجای ^{و از} ایشان را

ببرای بجان برده شهید کردند ملا محمد کاخکی را با میرزا احمد علی ^{در} اردستان

بودند که بترکان بفرودشد ^ش عزالت گوید چون بعد از کیفیت عازندند

خوردن میرزا احمد علی را ملاقات نمودم و بگوش خود شنیدم که صحبت

میداشت که منم از جمله کشتهها بودم و در میان قتلگاه افتاده بودم ^{خوردن}

باز هم بسیار خداوند حیات تازه عطا فرمود و چون شب شد

لبینه حیز در میان جنگل رسانیدم و چند روز در میان جنگلها

بودم و بعلف بسر میبردیم تا بعد از دست در شتاب خلاص شدم

و بار درستان آمدم خلاصه را وی میگوید که بعضی که بگورا میخواستند

بترکان بفرودشد حضرت رت اعلاجل و عمر بول دارند و بفرموده

الشیان افکارا خزیدند الا لعنة الله على القوم الظالمین و سبیل الله

ظلموا و یضقیب یعلیون قدمم و قایح المیهیة بیانها ضعیف ^{خفت} ^{الله}

و اعقر عماد الله اقل السادات محمد بن محمد ^{حسین} هادی الطباطبائی الزماری

فی عصر یوم النکاح من شهر الحرام من سنة الحسین من ظهور بقطة ^{السیا}

اللهم صل على نطفة البيان واداء امره بالعزة والجدال وعذب اللهم

۱۲۷۸

عن لومته من يرب بالمطوارة والعدان في سنين

مودلف كوكب اميد واران اهل تحرير واستكباب حياض شاهان

روحان كهركاه سهوي يا حضان على يد مودلف با كلمات غنم وروحي

در اين كتاب ملاحظه نمايند بقليم عضو و صرحت در صدد اطلاع

بر آينده و طلب معفرت بجهت

ابن عبد ذليل نمايند